

onada

Quadern de debat

Número 108 - Set-October 2003 - 3,60 euro

■ Els municipis reclamen més poder

► Govern:
cent dies a
tota màquina

fem
créixer el futur
a Catalunya →

Catalunya és una societat dinàmica, creativa i emprenedora. Som un país amb una mentalitat que ens ha permès superar la mitjana europea de PIB per càpita i que l'any 2010 pot arribar al 110 %. La nostra és una

història de renovació constant, de modernitat permanent i progrés per assolir les fites més altes de llibertat personal i col·lectiva. Catalunya ha de seguir el seu propi camí, mirant endavant, per anar sempre més enllà.

“ El futur és que Catalunya vagi més enllà ”

Generalitat
de Catalunya

www.gencat.net

4 Editorial

Nous temps.

5 Política

Cap a Singapur. *Per Sebastià Verd.*

10 Taula rodona

Aprendre dels errors. *Per Magdalena F. Mulet.*

20 Municipis

La reconquesta. Entrevista a Carlos Delgado, *per Gina Garcías Sansaloni.*

Les debilitats municipals. Entrevista a Miquel Deià, *per Constanza Forteza.*

Pobles d'interior, ciutadans de segona? Entrevista a Joan Sastre, *per Juanjo Sánchez.*

Un poble per viure. Entrevista a Rosa Vich, *per Magdalena Cortés.*

Una aposta pel diàleg i la participació ciutadana. Entrevista a Maria Cabot, *per Antoni Oliver.*

45 La Clau d'ONA

ona Quadern de debat

núm. 108, setembre-octubre 2003

Edita: Fundesba, SL.

Directora gerent: Sinfo García Gómez.

Director: Sebastià Verd.

Consell assessor: Mateu Carrió (arquitecte), Bartomeu Bennàssar (teòleg), Antoni Fleixes (economista) Jaume Garau (psicòleg), Sinfo García (dir. gerent Fundesba), Empar Rocabruna (economista).

Secretària de redacció: Magdalena F. Mulet.

Redacció i col·laboradors: Jordi Calleja, Magdalena Cortés, Gina Garcías, Maria Ferrer, Constanza Forteza, Miquel Massutí, Antoni Oliver, Joana Ma Roque, Antoni Rosselló, Jaume Rosselló i Juan José Sánchez.

Disseny i muntatge: Eparrutx, tel. 971 420 966 - eparrutx@ono.com - Palma

Impressió: Imp. Homar. Tel. 971 43 08 61 - Palma

Administració i Publicitat:

Fundesba, S.L. c. Francesc de Borja Moll, 10, entresòl b.

Tel. 971 71 16 61 - Fax 971 71 91 94. 07003-Palma de Mallorca.

Preu: 3,60 euros - Subscripció: 36 euros per any (10 números)

Dipòsit legal: PM-608-1992

(Jaume Rosselló és l'autor de les fotografies d'aquest número)

Nous temps

El tercer boom -la darrera onada expansionista- va crear a finals dels anys noranta una estranya sensació. Segurament per primera vegada es feren evidents els desequilibris provocats pel turisme i, sobretot, per l'urbanisme. La societat cercava alternatives. S'establiren moratòries de tot tipus, hoteleres i de construcció, tant per part del partit en el Govern, el PP com des del Consell de Mallorca, governat pel Pacte de Progrés. I, sobretot, s'aproven les Directrius territorials de les quals havien de sorgir els plans territorials. Han de sorgir, perquè fins ara -després de quatre anys de Pacte de Progrés- l'únic que ha vist la llum ha estat el de Menorca, on el seu model de desenvolupament continua sent, malgrat tot, el més equilibrat de tot l'arxipèlag. S'havia iniciat, l'any 1999, un procés reformista que s'accelerà quan el Pacte de Progrés guanyà les eleccions autonòmiques.

El Pacte volgué anar més enfora. Més que una reforma del model econòmic intentà una reconversió. Però les dificultats internes i la manca de temps -només una legislatura- s'aliaren per frenar els intents que, d'altra banda, toparen amb una crisi econòmica internacional. Mai no hi ha hagut tanta gent fent feina a les Illes, però l'increment demogràfic -el dinamisme econòmic dels darrers anys ha actuat com imant sobre la immigració- provocà un repunt de l'atur. I d'altra banda l'enfrontament del Govern amb els hotelers i les perspectives d'un descens turístic completaren un panorama que desaconsellava canvis tan dràstic com els que teòricament defensava el Pacte.

Finalment, el Pacte no aconseguí superar la revàlida i perdé les eleccions. Han passat pocs mesos, però de llavors ençà el nou Govern del PP ha ajustat el seu guió als nous temps que corren. I per això ha fet via a aplicar polítiques que evitin l'impacte d'una crisi conjuntural, una crisi que, com totes les anteriors, acabarà per superar-se.

Ara mateix, tot i que Europa és en recessió, ja s'anuncia el final de la tempesta. De fet, gràcies a les ofertes, el turisme ha reaccionat a l'alça. I pel que fa a la construcció, hom pensa que les obres públiques programades pel nou govern podran pal·liar el descens d'activitat del sector i contribuir així a una reconversió sense traumes.

Aquest és, precisament el problema. Hi ha una crisi conjuntural que disparà les alarmes i que, pot ser injustificadament, ha barrat el pas als canvis desitjats, més que iniciats, pel Pacte de Progrés. Però l'autèntica crisi està per venir. Ha començat per la construcció. El passat mes d'agost fou el primer en què els llocs de feina disminuïren de forma significativa. Però també hi ha una crisi estructural en el turisme que difícilment es podrà continuar solucionant amb descomptes. Una situació davant la qual el nou Govern ha reaccionat amb mesures per reactivar l'economia, per apuntalar el model de desenvolupament vigent i fer que, si més no, amplii les seves possibilitats abans de la temuda fallida. El Govern vol allunyar aquesta fallida, però no per això pot deixar de ser conscient que calen reformes estructurals profundes.

Quan i com emprendre aquesta nova fase? La prioritat immediata és reactivar l'economia segons les fórmules més clàssiques per a després, en una segona fase, tornar al 1999 i recuperar el fil conductor de les reformes iniciades pel primer govern de Jaume Matas. És una estratègia perillosa, perquè pot accentuar els desequilibris ja existents i dificultar la reconversió del model de desenvolupament. No és la primera vegada que passa. Ja succeí en el passat quan avisos semblants a l'actual no foren atesos per la societat. La conseqüència immediata de no fer cas fou un canvi social profund i la transformació del paisatge natural, de l'urbà i, també, de l'humà. Uns canvis que a hores d'ara impossibiliten qualsevol vaticini.

Tarja de subscripció

En

Adreça Tel

Ciutat Codi postal

Banc o Caixa d'estalvis C/c.

Signatura:

Per a subscripcions, emplenau aquesta tarja i adreçau-la a **Fundesba, SL**
carrer Francesc de Borja Moll, 10, entresòl b. 07003-Palma de Mallorca,
o telefonau al 971 71 16 61 - Fax 971 71 91 94 - e mail: fundesba@jet.es

INFORME

Cap a Singapur

Sebastià Verd

El 25 de maig s'enfrontaren a les urnes "dos models polítics i econòmics radicalment diferents", segons afirmà el president Matas a la seva presa de possessió. I triomfà l'alternativa que representava el Partit Popular que, ara amb el suport d'UM, pretén "reconstruir" el model que tants d'èxits ha donat en el passat. Però aquest model co-

mençà a tenir fissures fa estona. Molts són els que creuen que ja no és sostenible i, no obstant això, el PP no admet lliçons de sostenibilitat quan, diuen, hi ha en joc els llocs de feina i el benestar de la societat. L'oposició acusa que les decisions preses pel nou Govern en els seus primers cent dies ens duen cap a una nova "balearització" que

convertirà les Illes en un Hong Kong mediterrani. Potser no arribi a tant, però segons es raona a aquest informe hi ha un altre port on amarrar el vaixell, el model econòmic de les Illes. Es tracta de Singapur, una illa-ciutat-estat a la qual Jaume Matas confessà la seva admiració el 1997, quan era conseller d'Economia.

Quan Jaume Matas fou elegit president per primera vegada no havia guanyat unes eleccions, si més no unes eleccions on ell hagués encapçalat la candidatura guanyadora. I, endemés, havia de fer front a una crisi interna del PP i una crisi exterior, el tret principal de la qual era la sensació que el model de creixement de les Illes havia tocat sostre. Les Illes havien iniciat un

dels períodes de major dinamisme econòmic i això provocava una forta dosi de vertigen. Però les seves propostes reformistes -fonamentalment a través de les Directrius d'ordenació territorial- toparen amb els sectors més conservadors de la societat que, finalment, li giraren l'esquena. El resultat fou el conegut: pèrdua de les primeres eleccions en què participava com a

candidat a la presidència i quatre anys de travessia del desert, tot i que fos una travessia amb bitllet de primera classe i a bord de la maquinària estatal del PP. Quatre anys dirigits a recuperar el poder per a la qual cosa hagué de recuperar el suport de tota la dreta i, especialment, del poder econòmic. Hom dubtava d'aconseguir-ho, però tot un seguit de factors s'encadenaren al seu favor: la crisi internacional provocada arran de l'Onze de Setembre i la inestabilitat d'unes economies, com l'alemanya que començaven a mostrar símptomes de debilitat.

Què havia passat els darrers quatre anys, abans que el president Matas tornàs al Consolat de Mar? El Pacte de Progrés havia volgut posar els fonaments per a la reconversió del model de desenvolupament. Tothom reconeixia que s'havien sobrepassat molts de límits -els recursos naturals essencials ja no eren suficients per proveir la població- i es presentaven seriosos problemes d'abastament d'energia, de saturació de carreteres, de massificació hospitalària... Però, per contra, cada any se superaven els rècords de turistes i la construcció assolía nivells d'activitat històrics. Tot plegat feia que s'impulsàs la immigració, perquè feien falta milers de treballadors per cobrir els nous llocs de feina. Semblava evident que un territori tan petit com les Illes no podia suportar un ritme de creixement tan intens. Des del PP s'intentà una desacceleració en nom d'un creixement sostenible, però els successius intents dels presidents Soler i Matas fracassaren, i deixaren via lliure al Pacte.

EL FRACÀS DEL PACTE

El Pacte ho tenia tot al seu favor. L'escalfament econòmic afavoria les tesis a favor d'un refredament que posàs ordre sense que l'economia deixàs de créixer. I cap a aquest objectiu es dirigiren les actuacions del Govern, el primer govern d'esqueres -tot i que fos amb el suport d'Unió Mallorquina- des que s'inicià el primer boom turístic. El Pacte tenia clar que s'havia de reconvertir un model de desenvolupament fonamentat en el consum de territori en un altre on el nombre de visitants romangués estable. No obstant això, que semblava evident durant una etapa de creixement, deixà de ser-ho quan sobrevingué la crisi. Llavors, endemés, esclatà la guerra de l'ecotaxa. El Govern es trobà sense suport del poder econòmic que, temorenc davant la crisi, es mostrà partidari de seguir endavant amb el model desenvolupista d'anys enrere que tantes satisfaccions havia donat. Els nous temps que corrien no afavorien les aventures i el Pacte no sabé reaccionar.

Aquesta fou, justament, la imatge que la dreta donà del Pacte: un govern carregat d'il·lusió i de bona voluntat ("som a favor de la filosofia, però no de l'aplicació", encara sentim dir sobre l'impost turístic després d'haver estat derogat) però inexpert i que, per això, era un perill. L'alentiment econòmic encara no s'havia fet notar sobre els llocs de feina, que continuaven creixent, però s'afirmava el contrari i es parlava obertament de crisi. De fet, el 2001 el nombre de visitants registrà un descens

Els doblers del canvi

El canvi de rumb que el govern de Jaume Matas vol introduir a l'economia i a la societat de les Illes no és de franc. Els doblers de l'ecotaxa s'han substituït per una fundació, els ingressos de la qual seran dels mateixos pressuposts de la comunitat autònoma i de les aportacions voluntàries del sector turístic, així com dels fons estatal a través del règim especial.

EL REB és, precisament, l'arma secreta de les finances. Durant els darrers quatre anys els governs central i autonòmic no s'han vingut quasi en res, de manera que el règim havia romàs pràcticament verge al calaix del Ministeri d'Economia. Però aquesta situació ha canviat radicalment, fins al punt que va ser un dels arguments

d'UM per pactar amb el PP, endemés de reconèixer, com no podia ser d'altra manera, que els conservadors havien obtingut la majoria del Parlament.

A la primera entrevista mantenguda entre el president Matas i el cap del Govern espanyol, José María Aznar adquirí el compromís en el món de l'executiu estatal d'invertir 1.500 milions d'euros a les Balears al llarg de les pròximes legislatures, sempre i quan, és clar, el *feeling* actual entre les dues administracions continuï igual que ara. Entre les inversions previstes hi destaquen les carreteres, entre les quals s'hi compta l'autovia entre Inca i Manacor, quatre noves dessaladores, la connexió elèctrica amb la Península i el gasoducte.

El Pacte tenia clar que s'havia de reconvertir un model de desenvolupament fonamentat en el consum de territori en un altre on el nombre de visitants romangués estable. No obstant això, que semblava evident durant una etapa de creixement, deixà de ser-ho quan sobrevingué la crisi

urgència d'una reconversió turística, però davant la crisi, empresaris i treballadors reaccionaren per un igual. Decidiren que era millor apuntalar el sistema anterior per garantir els llocs de feina, tot i que només fos una garantia a curt termini.

SEGURETAT DAVANT LA CRISI

Mesos abans de les eleccions res no feia pensar en un triomf electoral de la dreta davant una esquerra que no havia sabut consolidar la imatge del Pacte. Sols no hi va haver un acte unitari en tota la campanya electoral, però hom confiava que la societat reaccionaria davant temes com el *Prestige* i, sobretot, davant la invasió de l'Iraq. Les multitudinàries manifestacions a favor de la pau feien pensar en un rebuig cap al PP, però no va ser així. Els electors es decantaren a favor de la seguretat econòmica, pel dia a dia i contra un Pacte que havia donat massa proves de feblesa. Cada partit ofería una imatge diferent i no havien estat capaços d'avançar en l'ordenació territorial, mentre que des de la dreta quallava el missatge que l'esquerra atemptava contra la propietat de la terra (cas dels parcs naturals), un sentiment molt arrelat a Mallorca i que s'ha reforçat per l'alt valor que el sòl pot arribar a tenir sempre i quan pugui ser edificat. Enfrontaments interns, com el d'Unió de Pagesos i el PSM -la Conselleria d'Agricultura- contra el Projecte de llei de

Primer encontre de Matas amb Antich després de les eleccions

biodiversitat de la Conselleria de Medi Ambient sembla que donaven la raó als opositors. I, d'altra banda, després de tenir l'opinió a favor durant quasi dos anys, el Pacte va veure com els missatges contra l'ecotaxa tenien fort ressò entre els treballadors d'hoteleria, els temporers i els fixos discontinus, als quals s'anunciaven anys de calamitats si l'esquerra continuava en el poder.

ENTRE HONG KONG I SINGAPUR

Les eleccions foren guanyades per la mínima pel PP, al qual Unió Mallorquina donà suport després de vuit anys d'aliança amb l'esquerra. Sembla evident que les Illes Balears apostaren per reactivar un model de desenvolupament que, en el passat, fou conegut com "balearització" i que -superat ja el tercer boom i trencat l'equilibri natural amb els recursos més bàsics- ha dirigit la proa cap a altres rumbos que, segons uns, podria ser la "hongkongnització". Així ho afirmà l'expresident, Francesc Antich, en fer balanç dels primers dos mesos de l'executiu. Hong Kong, una desproporcionada realitat que, incorporada a la disciplina pequinesa, serveix de motor a tot un estat-continent. Tots els partits que formaren el Pacte coincideixen en aquesta anàlisi amb l'evident excepció d'UM que firmà un pacte amb el PP i que, davant la crisi, decidí donar suport a la reactivació del model abans de somniar amb alternatives que ara esdevenen, de cop, utòpiques o molt improbables.

Tot i això, fins que s'arribi al model de Hong Kong hi ha un llarg camí que ni els més fanàtics del liberalisme mai no han cregut possible. La imatge de les Illes, tot i que deteriorada per un urbanisme desgavellat, no ha arribat a l'extrem de la ciutat xinesa farcida de gratacels i on opulència i misèria es donen la mà. I, no obstant això, tampoc ningú no ha assenyalat els límits per tal d'evitar aquesta "hongkongnització". Per això, tal volta sigui millor afirmar que el nostre arxipèlag navega cap a Singapur, un altre port-illa-ciutat asiàtica menys massificada

que l'anterior i que ha aconseguit ser un referent obligat quan hom parla d'economia asiàtica. És Singapur, el paradigma dels dragons asiàtics, una creació del capital posada al servei dels interessos d'Occident. Fruit de la colonització fou creada segons les necessitats del mercat: per servir de portaavions davant el sempre complicat mapa asiàtic.

Singapur sempre ha enlluernat el president Matas. Quan era conseller d'Economia, el 1997, posà com a model per a les Balears l'eficàcia d'aquest estat que, segons els tractats d'economia, ha sabut afrontar les limitacions territorials amb imaginació. Va ser durant una jornada sobre ports celebrada a la Cambra de Comerç. Matas es referí a la capacitat de Singapur d'atreure el trànsit marítim de la zona gràcies a la introducció de noves tecnologies en

l'administració portuària. Un exemple que podia ser extrapolat a la resta de serveis. Les Balears, com Singapur, és una societat de serveis, però a diferència de l'illa asiàtica la seva especialitat es limita al sector turístic, mentre que allà és extensiva a moltes altres branques, sobretot a la banca, al transport -disposa dels ports i aeroports més importants de tota la seva àrea- i a les tecnologies de la informació.

A LA RECERCA D'UN MODEL

Era evident que la distància entre Singapur i les Balears és enorme, tant geogràficament com socialment, però en aquell moment d'eufòria econòmica servia com a punt de referència. Llavors sorgí la idea del Parc BIT i s'impulsà el relleuament industrial del Raiguer o, respecte del principal sector del turisme, es consolidà la reforma que ja havia iniciat el conseller Cladera. També, posteriorment, normatives reformistes com les Directrius territorials o la Llei general de turisme. Però sobrevingué una crisi política i un canvi de Govern. El Pacte de Progrés intentà reconduir el procés, de manera que el port de destí no fos Singapur, sinó algun altre, més proper i equilibrat, però el model a seguir no era conegut i, a més a més, l'economia entrà en un alentiment que espantà els reformistes. Deixar de créixer posava en perill els negocis i, finalment, les urnes imposaren un retorn a la implacable lògica del mercat.

Ara pot ser que Singapur torni a ser el port de destí, almenys en la ment d'aquells que tenen a les seves mans el disseny del model econòmic i social de les Balears. Singapur, un estat-illa-ciutat on la població autòctona, la malaia només representa el 15% dels habitants, però des d'on es controlen els negocis de mitja Àsia. Una illa de sis-cents quilòmetres quadrats on gairebé no queda un pam de paisatge natural, que ha estat substituït, això sí, per una de les millors arquitectures del món. Una societat de quatre milions d'habitants sense identitat pròpia i sota un control polític autoritari, encara que aparentment de-

mocràtic. Però una societat eficaç des de l'òptica dels negocis. Els símptomes hi són: el Govern popular ha pres tot un seguit d'iniciatives dirigides a escalfar l'economia. No s'ha limitat a un retorn al 1999 -any en què Tecnoturística declarava saturats els estius de Mallorca- ni al 1997, sinó que ha reprès el camí del desenvolupisme.

LIBERALISME I CONFIANÇA EMPRESARIAL

Cap a Singapur o no. La realitat és que, des del Consolat de la Mar, Jaume Matas assegura tenir clar cap on s'ha d'anar. S'ha de garantir per sobre de totes les coses un model de desenvolupament que continuï creant llocs de feina gràcies al turisme de masses que, tot i el canvi d'hàbits que registra, mai no deixarà d'existir. El president en el seu discurs d'investidura va fer un panegíric del liberalisme econòmic amb la confiança que els empresaris de les Illes sàpiguin ser a l'altura de les circumstàncies i garantir prosperitat per a la generació actual i per a les que han de venir. Una proclama de liberalisme que també es reflectí en els pactes amb UM i amb totes i cadascuna de les primeres iniciatives del Govern, tal com es va fer evident en el balanç dels primers cent dies de gestió: derogació de l'ecotaxa, nou pla de carreteres amb la inclusió d'una autovia entre Inca i Manacor, reforma de les Directrius territorials per recuperar el camp de polo de Campos i incrementar l'edificabilitat dels espais protegits eivissencs i, entre d'altres mesures, la connexió elèctrica amb la Península mitjançant cable.

Ni el president Matas ni el seu executiu no han necessitat els cent dies de treva que solen ser habituals. L'oposició, fortament copejada, ha romàs pràcticament oculta durant aquest període, intentant -segurament- explicar-se les causes d'una derrota no esperada. Verds i Esquerra Unida presenten crulls evidents en les seves relacions i tant el PSM com el PSOE s'han vist immersos en una disputa interna que podria provocar relleus importants o canvis d'estratègia mentre que, fora dels partits, cada vegada són més els que demanen que allò que no arribà a ser el Pacte des del poder ho sigui ara des de l'oposició. La treva ha funcionat perquè l'oposició s'ha torbat a reaccionar. Fins ara només una encara incipient oposició a l'autovia i una rebel·lió foravilera que tot i ser protagonitzada per Unió de Pagesos té més a veure amb problemes interns del PP que amb mobilitzacions de l'oposició.

Munar entre Rato i Matas, la ratificació d'un pacte

El Govern no ha perdut un sol dia des que prengué possessió fa només tres mesos, temps sobrat per capgirar la situació i els missatges. Fins i tot, s'ha permès augurar una ràpida reactivació econòmica gràcies a l'acció de l'executiu

REACTIVACIÓ ECONÒMICA

El Govern no ha perdut un sol dia des que prengué possessió fa només tres mesos, temps sobrat per capgirar la situació i els missatges. Fins i tot, s'ha permès augurar una ràpida reactivació econòmica gràcies a l'acció de l'executiu i a la confiança, finalment recuperada, de l'empresariat. L'executiu s'ha centrat, sobretot, en la reactivació del turisme i en les carreteres. També en els problemes energètics, el transport aeri -amb la declaració d'interès públic per als vols interinsulars- i també exigeix dels seus socis d'UM una ràpida revisió del Pla territorial i l'aixecament de les moratòries. Decisions polítiques que tendeixen a consolidar l'actual model de desenvolupament, ja sigui mitjançant noves vies ràpides que permetin accedir a més territori amb menys temps o, directament, amb menys limitacions urbanístiques. Fins i tot amb la declaració d'interès públic s'ha volgut tenir cura, almenys inicialment, que no afectàs el lliure mercat, i evitar el pagament de subvencions. O, en el cas de la connexió elèctrica: el govern de Jaume Matas que s'havia decantat el 1999 pel gas com a millor alternativa energètica, ara, tot i que recull el gasoducte com a infraestructura essencial, incorpora també el cable per així garantir el subministrament elèctric sense temor que una nova etapa expansionista sobrepassàs la capacitat de producció elèctrica d'un sistema autòcton.

EL DISCURS DEL PRESIDENT

Ja a la seva presa de possessió com a president, Jaume Matas deixà ben clar que l'acte tenia un significat històric que anava més enllà de la simple alternança de poder. "No és -afirmà en

Cimera Turística en el Consolat de Mar

el discurs- una senzilla presa de possessió, sinó quelcom més perquè, en aquestes illes i després del 25 de maig, ha passat alguna cosa més que la pacífica, democràtica i civilitzada alternança en les institucions. Ha passat que, per primera vegada a l'autonomia, s'han enfrontat dues concepcions radicalment diferents de la política, de l'economia, de l'estètica i de les llibertats". Segurament hi ha un excés comprensible en aquestes paraules, de la mateixa manera que caldria posar en quarantena les preteses conseqüències que la política del Pacte sobre l'economia. Segurament el Pacte no gaudí de temps abastament, però per contra sí és cert que per primera vegada l'esquerra tengué a la seva mà iniciar el canvi.

La dreta reaccionà i el resultat fou el retorn conservador al Consolat de Mar. El discurs no ofereix cap dubte: "perquè aquesta terra orgullosa, dinàmica i eficient, en tan sols quatre anys, s'havia instal·lat en una via de depressió amb un turisme que, per primera vegada a la nostra història recent, donava símptomes d'una seriosa debilitat, uns indicadors econòmics que advertien seriosament dels perills del camí pres, uns excedents empresarials que fugien de la nostra terra i amb un empresariat instal·lat en el desànim i el fatalisme". Aquest és l'escenari, real o no, que el Govern del PP vol canviar. I per això Jaume Matas apuntava les possibles receptes: "volem promoure una política d'ocupació fonamentada en la reactivació de l'economia, tornar l'ànim als emprenedors i crear les condicions objectives perquè compleixin la seva funció social: crear riquesa

i generar feina, Jo no conec un altre sistema per vèncer aquesta xacra social de l'atur en una economia de lliure mercat".

Hom podria respondre al president Matas per afirmar que mai no hi havia hagut tants de llocs de feina a les Illes i que, amb el model laboral vigent, tot creixement significava més

Segons el president Matas, el 25-M, "per primera vegada en l'autonomia, s'enfrontaren dues concepcions radicalment diferents de la política, de l'economia, de l'estètica i de les llibertats"

ocupació en els mesos punta de l'any i la possibilitat d'incrementar l'atur durant la temporada baixa, endemés de contemplar el fenomen immigratori. Hom podria dir que el creixement dels anys noranta no era sostenible. Però avançant-se a la crítica, Jaume Matas alertà que "nosaltres demostrarem amb fets i amb polítiques què significa el desenvolupament sostenible, un invent demoliberal, per cert, que tothom predica i molts pocs practiquen. I cuidarem el medi ambient com mai no s'ha

fet a aquestes illes. I ho farem sense necessitat de pagar cap peatge en termes de deteriorament social o econòmic".

El discurs de Jaume Matas amb el qual les Illes Balears iniciaven la nova singladura acabà dient: "recuperarem la fe i l'esperança en el futur. Recompondrem aquesta fractura social heretada, restablirem espais i ponts de diàleg, tornarem a ser l'economia més dinàmica i pròspera d'Espanya (...) això és el que converteix aquest moment en històric".

*Taula rodona amb Catalina Cantarelles (catedràtica d'història de l'art de la UIB),
Antoni Fleixas (economista), Miquel Rayó (pedagog i escriptor)
i Ferran Porto (empresari hotel·ler)*

Aprendre dels errors

Magdalena Mulet

Guanyades les eleccions, per al Partit Popular va ser el moment de les celebracions, l'esquerra de les Balears novament fraccionada va quedar prou decepcionada per no ser capaç de fer una reflexió seriosa i constructiva sobre què havia passat perquè la societat balear digués no a aquest canvi de model, a aquest límit que proposaven i amb el qual fins a l'arribada del Pacte de Progrés al Consolat de la Mar molts havien estat d'acord. Fins

ara, i ja és tard, el Pacte no ha estat capaç de sortir amb una veu comuna, la que va governar, a fer aquesta anàlisi que hem trobat a faltar. A aquesta primera taula d'Ona després de les vacances d'estiu hem proposat aquesta reflexió no ja als polítics, sinó a persones que des de diferents àmbits (universitari, ecològic, econòmic i turístics) han volgut participar en aquesta tertúlia no partidista i, ara ja sí, més assossegada.

ONA: Comença una nova etapa, políticament, ha passat una legislatura i des del punt de vista econòmic acaba una temporada no tan desastrosa com semblava... què podem esperar de la nova si-

tuació?, a quin moment ens trobam? Què ha passat, ara que ja podem reflexionar des d'una certa distància, perquè el model que proposava el Pacte de Progrés no hagi estat ratificat per la societat?

Rayó: Per introduir el tema voldria dir que jo no crec que sigui una nova etapa, sinó una continuïtat d'una etapa anterior que ha tenguut una interrupció de quatre anys. I ho dic perquè tant pel que veig a la polí-

tica espanyola com autonòmica, com a l'Ajuntament de Palma, ens volen fer veure que no té res a veure una cosa amb l'altra, que Cirer no té res a veure amb Fageda, que Matas farà coses noves... quan en realitat segurament faran el mateix que abans i més potenciat. I jo ho veig malament. Les propostes del Partit Popular des de les eleccions a mi m'espanten, perquè som una persona sensibilitzada amb certs temes com el mediambiental i tot això va en contra del que jo crec que hauria de ser la direcció que ha de prendre la nostra societat.

Porto: A mi em vàreu convidar a aquesta taula i ja vaig dir que jo podia venir per parlar de turisme, com a empresari turístic i per parlar sobre què ha passat al món turístic. Perquè crec que com a ciutadà els hotelers tenen una opinió sobre la política com qualsevol altre ciutadà.

ONA: *En realitat el que volem és fer una tertúlia, no des de la política, ni des de la perspectiva habitual dels comentaristes professionals, sinó que diferents sectors, com els que són avui reunits a la taula reflexionin sobre el canvi que s'ha produït, per saber què ha passat i que ens espera en aquesta legislatura que ara comença, reptes... tasques pendents.*

Rayó: De totes maneres, i també com a primera reflexió, crec que dir això que l'opinió dels ciutadans no interessa no és un plantejament encertat. Clar que interessa!, és el que més interessa l'opinió dels ciutadans. I precisament aquest és un problema greu de la nostra societat: la ciutadania no té àmbits d'expressió, perquè els partits i la premsa ho monopolitzen tot i sembla que l'opinió dels ciutadans, amb fonament o sense, no tenguin importància. Manquen fòrums de debat.

Porto: Però al marge del que comentes, és que a mi m'interessa parlar com a empresari hotelier, perquè és l'àmbit que coneix i on em moc.

I al món turístic, que és el que jo coneix i on puc opinar, és molt clar el que ha passat. Bàsicament hi ha hagut un context que ha evolucionat de manera negativa, un context internacional, el del mercat dels emissors, perquè la nostra economia depèn molt més del context internacional que del nacional, i l'economia alemanya ha viscut i viu uns moments no massa optimistes; s'ha anat deprimint i això

repercuteix en la capacitat dels ciutadans a l'hora de fer la seva despesa turística. A aquesta circumstància internacional, a més, s'ha sumat una política turística, al meu parer, molt errònia i negativa que ha afegit al banyat, com deim a Mallorca, i que entre altres coses ha provocat que Balears com a destinació tenguí una imatge negativa sobre un client que ja de per si tenia poca capacitat.

ONA: *I quines repercussions ha tenguut tot això a la societat?*

Porto: A les darreres eleccions al cinturó industrial turístic, que en el nostre cas és la costa, el vot de l'esquerra i sobretot del PSOE, i a algunes zones emblemàtiques, ha castigat les polítiques que havien fet els governants d'aquest partit, i això és una realitat.

Cantarelles: Però aquesta recessió turística que ara has comentat, es vincula específicament a aquests darrers quatre anys?, comença amb el Pacte i ara ha acabat des del passat mes de maig, com ens han intentat fer veure? Deu tenir uns precedents.

Porto: S'ha produït en aquests quatre anys i no haurà acabat ara de cop i volta. El proper any turístic no sabem com serà, però el marc de recessió internacional serà semblant. Es parla que Alemanya en el darrer trimestre començarà a recuperar-se, però és clar que fins que la recessió es tradueix en majors ingressos per als ciutadans i sobretot fins que els ciutadans recobrin la confiança per deixar d'estalviar fins al màxim passarà un temps. Els alemanys no són com els llatins, quan veuen dificultats reaccionen amb una capacitat d'estalvi brutal. I la despesa turística se'n ressent tot d'una.

El context internacional no variarà la pròxima temporada; jo crec que hi haurà major aflluència, perquè la crisi, a través de les negociacions amb els intermediaris que aporten el flux de turistes, els majoristes de viatges ha anat degradant els preus turístics i això vol dir que avui molts d'establiments es troben un 20% per davall dels preus de fa dos anys. I això evidentment animarà el mercat, i també formulacions comercials com el "tot inclòs" que l'any que ve tindrà una oferta important, faran que determinats hotels encara que amb una situació difícil tenguin bona

ocupació. Però a nivell d'ingressos pesa la degradació dels preus.

Cantarelles: No es pot lligar per tant la recessió al Govern autonòmic ni a una ecotaxa. Ara hauran de veure com ho fan per no renunciar a tants de doblers. No s'interromprà la crisi internacional a partir d'uns resultats autonòmics determinats.

LA MALA IMATGE

Porto: L'ecotaxa ha estat una mesura que evidentment ha repercutit en la mala imatge de Balears. A la meua empresa cada any feim una enquesta a cent agències alemanyes dins el mercat alemany i durant aquests anys de vigor de l'ecotaxa, sempre ha sortit com un element de queixa. Juntament amb un altre factor: el fet de cobrar un impost i de culpar els turistes dels problemes que nosaltres puguem tenir. No sabem fins a quin punt... però ha pesat.

Cantarelles: Ens "venen" un progrés econòmic a tots els mitjans que no és tal. I jo no sé si Cirer es vol decantar de la política de Fageda, però Matas!, és que sembla que de moment no té cap política per distanciar-se de res i el que fa és platejar obres: cinturó, carreteres, soterraments faraònics...

Porto: Però això és el que varen prometre i dependrà de si t'agraden o no les carreteres projectades...

Cantarelles: No senyor, perquè no és una qüestió del que "agrada", es tracta d'escollir els tècnics i de fer el que més convé al país. Perquè en el cas del turisme el que reivindiquen els hotelers és que se'l escolti, perquè ells són els que en saben, però quan es tracta de fer carreteres, ja no és igual. Només s'escolta els *lobbies* de pressió econòmica, i els hotelers són intocables.

Porto: No serà pel que ha fet el Pacte de Progrés que són intocables!, perquè els hotelers han estat ben tocables. De totes maneres l'electorat cada quatre anys ho decideix.

Cantarelles: La decisió de l'electorat el que ha demostrat és que el Pacte de Progrés va tenir un mal gestor d'imatge, nefast.

Porto: Que va costar molts de duros.

Cantarelles: Però ho feren malament, mentre que els altres eren exemplars dels del punt de vista del disseny. I ara el que tenim és una nova perspectiva d'eixamplar carreteres, i de cada vegada més de tot... que no sé on ens durà.

Si parlem del transport, no sé què passarà.

LA VELOCITAT DEL CANVI

Fleixas: Si hem de resumir, i per analitzar què ha passat, què ha duit a aquesta nova conformació, a aquesta nova majoria, és que el Pacte va pretendre un canvi de model, que es podria concretar en "volem més qualitat i menys quantitat", però el que passa és que la realitat això no ho permet. La situació no ho ha permès, encara que en la meua opinió, tampoc no permetrà dur endavant aquest model de creixement quantitatiu que ara, crec, ja és al límit.

Porto: El Pacte de Progrés va anunciar explícitament que volia dos milions menys de turistes. I clar, això no es pot dir ni tampoc no es pot fer.

Rayó: Jo no hi estic d'acord.

Cantarelles: És que vénen per cinquanta mil pessetes, una setmana!

LA REGLA DEL MERCAT

Porto: Però això no funciona així. El turisme és un mercat. I si deprimim la demanda i actuam amb mesures que facin que vengui menys gent no canviem el model, el que aconseguim és que vinguin menys turistes, i cada vegada més pobres; però l'empresari en no omplir l'hoteler el que fa és davallar els preus. És un mercat. I finalment el que s'aconsegueix és que l'oferta es degradi. Aquesta és la regla del mercat. Si es vol canviar el model, el que s'ha de fer és incidir sobre la qualitat de l'oferta i no atacar la demanda, perquè amb això només s'aconsegueix menys turistes, menys estades, menys treball per als treballadors i per als fabricants de tota la indústria lligada a l'hoteleria, menys...

Cantarelles: Menys guanys per als hotelers, això no s'ha de dir?

Catalina Cantarelles

Fleixas: Jo no he dit que hi hagi d'haver menys turistes. Jo el que deia, per acabar

Cantarelles:
"Les mesures equivocades no vénen de quatre anys enre, i per què el càstig és ara tan fort? La nostra economia és turística, és una realitat i molta de gent ho entén, però de fet s'han destruït les economies no turístiques en nom de no-res"

el meu raonament, és que aquest canvi de model, i per posar un símil, és com una reducció de velocitat en un cotxe: has d'anar reduint les marxades, però el que passa és que s'ha volgut passar de cinquena directament a primera i el canvi de marxades, l'engrnatge, ha grinyolat. Es va voler fer massa via, o si més no així ho ha percebut la societat... i ha tengut por. Els electors han percebut que amb aquesta frenada hi havia una perspectiva de menys benestar que amb una correcció o modificació del sistema anterior. I sota cap concepte no crec en la possibilitat de reduir el nivell de turistes en dos milions, que serien un 20% menys, és a dir, no veig que augmentàs el nivell de benestar de la població de Balears ni les expectatives de desenvolupament social. Ara bé, dit això, també és cert que no podem continuar amb aquest creixement, hi ha d'haver un nord per fer les coses.

Porto: Actuar sobre la demanda amb mesures...

Fleixas: Quines mesures?, un euro per dia?, l'elasticitat d'un euro per dia no redueix un 20% la demanda.

Porto: El mateix impost i també l'actuació sobre els mercats amb missatges negatius.

Fleixas: Sí, totalment d'acord, si és que han existit aquests missatges negatius; perquè també n'hi ha hagut de positius, com quan hi va haver inundacions a Alemanya.

Porto: Sí, però ja era massa tard.

Rayó: L'ecotaxa no ha pogut ser la culpable de tots els mals. A moltes ciutats d'Europa n'hi ha i no és un motiu de canvi d'hàbits en el turisme, no ho és. Taxes de *sejour*, però si n'hi ha per tot arreu!

Quant a la percepció que ha tengut la gent de la crisi, de la qual, es deia i repetia, que era en part responsabilitat del Pacte de Progrés. Bé, jo vull dir que també hi ha hagut una inducció interessada: s'ha venut constantment una crisi que no era tal per després imputar-la al Pacte. I és fàcil mostrar que hi ha hagut una inducció interessada per fer creure que el Pacte era molt dolent: des de les declaracions de l'oposició, legítimes, fins a certa premsa, que ho ha fet legítimament, des de certs sectors empresarials, que han pagat anuncis per dir que això no anava bé. Fins, i això ja no és tan legítim ni democràtic, al boicot sistemàtic que s'ha fet des de Madrid a les polítiques autonòmiques... carreteres, turisme, etc.

EL PAPER DE L'ADMINISTRACIÓ

Fleixas: Estic d'acord que no es pot corregir el canvi de model d'un mercat incidint només sobre la demanda. Però dit això, crec que hi ha d'haver una adequació d'oferta i demanda i també una adequació respecte de la intervenció de l'Administració pública amb unes intervencions anticíclics que no hi ha hagut. És a dir, l'Administració ha d'actuar per regular i per contrarestar. Des d'una perspectiva estrictament econòmica sorprèn que en un moment de bonança s'impulsi una major demanda de construcció pública. La construcció pública s'hauria d'haver posat en marxa en un moment de depressió com sembla que és l'actual.

El que passa és que en parlar de política una persona té una responsabilitat per un període limitat i ha d'intentar atendre les necessitats en el període que li han designat. Ara bé, les mires per poder canviar les coses han de ser més àmplies que a quatre anys vista i sobretot si es tracta de canviar un model.

Porto: Volgueren deprimir la demanda. Al final del Pacte volgueren actuar en sentit contrari sí, és cert, amb uns missatges positius sobre el mercat, però era massa tard. Però és que això és molt perillós. Deprimir la demanda, és perillós, perquè l'oferta és la que és, avui i ara.

Fleixas: No només l'oferta empresarial, sinó també la que anomenam complementària i de l'entorn. És a dir, per molt bons que sigui els establiments si, quan el turista surt de l'hotel no hi ha netedat ni seguretat ni platges en condicions, no serveix de res.

Porto: Però jo m'he de referir a l'oferta que conec i gestion. Ara, mentre hi hagi aquesta oferta, necessitam d'aquesta demanda, i si disminueix la demanda baixen els preus i baixa la qualitat i se'n ressent l'activitat, i, en escala, tota la societat.

QUALITAT EN ELS SERVEIS

Fleixas: La percepció de qualitat no depèn només dels establiments. Sinó de la qualitat dels serveis a aquesta comunitat. Sanitat, infraestructures, serveis... una part de la responsabilitat no és de la iniciativa empresarial, sinó de l'Administració pública. L'Administració ha de tenir també una responsabilitat en l'evolució del producte interior brut, i les administracions local i autonòmica han de compaginar les seves actuacions, perquè, en definitiva, el turisme de vacances és una forma de consum d'uns productes que posen al mercat uns empresaris i també d'un entorn del qual n'és responsable l'Administració pública. Una comunitat que viu d'oferir aquest entorn necessita que la seva administració se n'ocupi, i de moment és una assignatura, no suspesa, però si pendent. El nivell del producte ofert per l'Administració al nostre visitant no és el millor dels possibles i s'haurà de treballar en aquest sentit: aigües residuals, sanitat, les ambulàncies... i tot això fa mal.

Antoni Fleixas

ONA: Però per fer una anàlisi completa s'ha de dir que el plantejament d'un canvi de model no era del govern del Pacte. A la Tecnoturística del 98 amb Jaume Matas al Govern ja es va plantejar el discurs del canvi. Llavors hi hagué el canvi de govern, i el missatge del canvi es va convertir en un enfrontament mai no vist a la història.

Fleixas:
"En parlar de política, una persona té una responsabilitat per un període limitat i ha d'intentar atendre les necessitats en el període que li han designat. Ara bé, les mires per poder canviar les coses han de ser més àmplies que a quatre anys vista i sobretot si es tracta de canviar un model"

timent, resulta que trobam que tots són necessaris. Aquest és un comportament lògic de sobreacció, quan ens allunyam de la mitjana hi ha una reacció augmentada.

Porto: És cert, els primers missatges que s'havia de frenar eren a l'anterior legislatura del PP i... el PP va perdre les eleccions (no sé si hi va influir, però en aquell moment les varen perdre). I el Pacte de Progrés va recollir aquest missatge i el va potenciar, i havia de ser més radical que la dreta. Era l'esquerra. I es decidiren a

prendre mesures, unes mesures, i ho repetesc, equivocades. Aquests sí que prengueren mesures, perquè els altres n'havien parlat, però no havien fet res. I la realitat ha demostrat que aquestes mesures si més no en l'aspecte econòmic han estat equivocades.

Cantarelles: Les mesures equivocades no vénen de quatre anys enrere, i per què el càstig és ara tan fort? La nostra economia és turística, és una realitat i molta de gent ho entén, però de fet s'han destruït les economies no turístiques en nom de no-res. I això no preocupa ningú en absolut. L'economia turística també hauria de servir per reequilibrar, perquè hi ha una part de la població que desitja una economia que no només sigui turística, sinó més equilibrada.

GRÀCIES AL TURISME

Porto: Proposar un model d'economia equilibrada com la catalana, com feia molta de gent del Pacte, és voler la lluna. A l'economia catalana només un 10% és turisme, és una de les economies més equilibrades de totes les regions espanyoles. Però aquí hem de ser realistes. A quina economia alternativa ens referim? No hi ha cap illa de la Mediterrània que hagi pogut sortir d'una economia deprimida amb relació a la seva zona continental a no ser gràcies al turisme. Ni una! No hem de dir una cosa per l'altra, si Balears és el que és ha estat gràcies al turisme i la resta d'indústries poden ser testimonials. El camp mallorquí només pot existir subvencionat.

Cantarelles: Agricultura no, però camps de golf sí que n'hi pot haver! Jo no dic que el turisme no sigui important. El que dic és que el turisme ha de servir per equilibrar.

Porto: Però, aquest "equilibrar" s'ha de fer dins les opcions possibles no entre les que no existeixen. Camps de golf, per què no?, són una alternativa possible.

Fleixas: Això que el Pacte volia fer una economia a Balears com la catalana no ho crec, també veien la realitat.

Porto: Jo el que dic és que volien tendir cap a la catalana, que està molt bé com a idea, però no és realitzable.

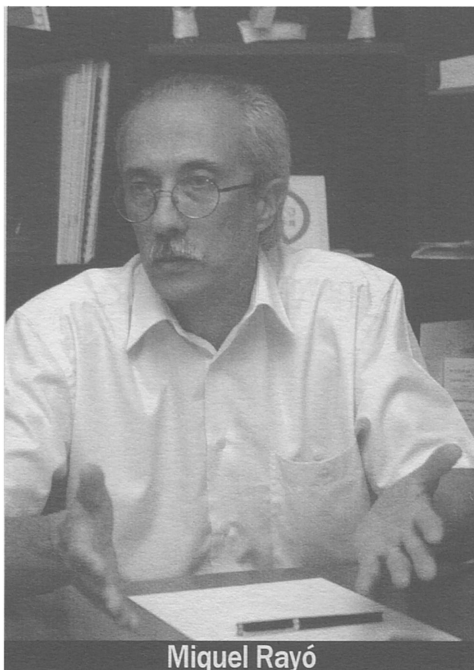
MANCA D'AUTOCRÍTICA A L'ESQUERRA

Rayó: Jo abans de continuar vull dir una cosa. Resulta que parlem de canvis d'orientació substancials en aquesta legislatura respecte de l'anterior, i és veritat, ja hi són i es veuen. Políticament s'han conformat unes altres majories per tot. Però jo vull dir i insistir que el que no ha canviat tant és el nombre de vots que votaren una i altra opció. No és cert que la població hagi canviat radicalment els suports a unes o altres opcions polítiques. I això, que és obvi, no ho hem d'oblidar, perquè a un moment determinat ha semblat que de cop i volta tota la societat mallorquina vol una cosa radicalment oposada al que volia fa molt poc. Ara mateix el comportament de la mateixa esquerra és imprevisible, han rebutjat el Pacte, gairebé n'han fet anatema. I jo com a votant d'esquerra em sent també defraudat. Perquè l'esquerra després de perdre les eleccions no ha fet una autocrítica, una anàlisi seriosa i en profunditat sobre què ha passat i on s'han equivocat. Ara sembla com si ells mateixos no creguessin en el que proposaven, si s'han equivocat en l'aplicació és una altra cosa, però hi ha hagut virtuts i errors. El canvi ha consistit en 300 vots a Formentera, 800 a Calvià, d'estrangers per cert... i, diuen, de vots de treballadors d'hotels que se sentiren amenaçats pel fantasma de la pèrdua del treball, no ho sé, però es diu... i com que vivim a Mallorca on sabem que hi ha hagut paperetes que han estat omplertes amb els noms d'altres... i encara hi ha caciquisme, res no ens sorprèn.

Fleixas: És molt interessant veure com, i això passa a moltes democràcies europees, un mínim canvi en els vots pot provocar un canvi tan gran en l'orientació política. I això ho deuen tenir molt en compte uns i altres a l'hora de governar.

LA SOCIETAT MALLORQUINA

Cantarelles: Quant al que diu Rayó, vull comentar que l'evolució de la societat mallorquina és un tema que explica molt bé moltes de les coses que passen. A Mallorca no hi ha hagut burgesia, que va ser liquidada de mala manera, i el que hi ha és una classe de nous rics que provenen dels anys seixanta i que no tenen la tradició cultural burgesa del segle XIX i evidentment això ha conformat la nostra

Miquel Rayó

societat i això ha fet que hi hagi caciquisme, clar que n'hi ha!

Rayó: És cert que l'empresariat de la principal indústria del país no ha estat capaç de revertir res cap a aquesta societat, no

Rayó:
"No és cert que la població hagi canviat radicalment els suports a unes o altres opcions polítiques. A un moment determinat ha semblat que de cop i volta tota la societat mallorquina vol una cosa radicalment oposada al que volia fa molt poc"

hi ha mecenes, no hi ha obres patrocinades per aquest empresariat, capdavanter en els seus negocis tant per qualitat com per volum. Els hotelers mallorquins no han construït un Liceu, per continuar amb la comparació catalana.

Porto: Això s'explica, perquè com bé deis es tracta d'una primera generació.

Els empresaris que han aixecat tota aquesta indústria, tot aquest món turístic a Mallorca que ha capgirat l'economia i la societat, són vius. És la primera generació. Ara comencen els seus fills a prendre la responsabilitat. I ho dic perquè ni a la burgesia catalana de cap altra societat no ha estat la primera generació la que ha revertit a la societat que els ha vist créixer. Ja ho han tengut difícil per aixecar els seus negocis, per posar en marxa unes indústries de vegades, la majoria de vegades, des del no-res. Perquè l'empresari turístic balear no provenia de

la burgesia ni de la classe adinerada, no foren els marchants que hi posaren doblers, i de vegades no tingué ni tan sols la confiança ni el suport econòmic necessari, perquè no hi confiaven. Ara ja són al capdavant d'aquestes indústries una segona generació que tenen altres expectatives, i ja veurem què fan i quines són les seves actuacions en els pròxims vint anys quant a repercussions i mecenes; com s'ha fet a altres llocs.

ON POSAR EL LÍMIT

Rayó: Alerta, jo no dic que no hagin fet res aquests empresaris! Han donat feina i han creat riquesa, han capgirat la nostra economia, també en els seus aspectes positius. I hi ha d'haver aquest reconeixement.

El turisme és essencial i ha facilitat el desenvolupament, això és segur, però ara ens hem de demanar, on posam el límit?, perquè el que ja es veu ben clar és que els límits no els posarà el mercat, perquè no ho controla per si mateix. I els controls els ha de posar el poder públic. Límits que els hotelers han demanat.

ONA: *Els hotelers foren els primers que ho varen demanar.*

Cantarelles: Però a l'hora de la veritat, bé que s'aixequen.

Porto: Però això és confondre una cosa amb l'altra. Una cosa és el mercat, i les regles d'aquest mercat, com les de tots són inamovibles, i l'altra és uns límits que, efectivament, nosaltres demanam. Les places hoteleres no només no han crescut en els darrers deu anys, sinó que han disminuït. El que creix és l'oferta immobiliària, que els hotelers no volen.

Els hotelers han demanat aquests límits. I fins i tot en un futur hi podria haver menys oferta, però s'ha de canviar el producte, no val pintar i repintar el producte dels anys seixanta. Ara, el problema no és de places hoteleres ni de creixements turístics, perquè no hi ha sòl turístic, no n'hi ha. El que hi ha i se'n reclassificarà més, és sòl per a altre tipus d'oferta d'edificació. Els mateixos polígons industrials... que ocupen sòl rústic, i no se'n parla! I el creixement de l'oferta no regulada que a més repercuteix molt negativament des del punt de vista social.

Cantarelles: Aquesta economia és molt perillosa.

Porto: És una economia opaca fiscalment i laboralment. I a més tindrà un cost social molt important. I a més, aquesta economia genera bosses de doblers opacs que s'ha de reinvertir... on? Doncs al mercat immobiliari, que és el que ho permet. I això creix i creix, aquí sí, sense límit.

Rayó: I llavors, per què els hotelers aposten per una opció que sí que afavoreix aquest creixement immobiliari i urbanístic?

Porto: L'opció del votant no té res a veure amb tot això, hem de ser seriosos.

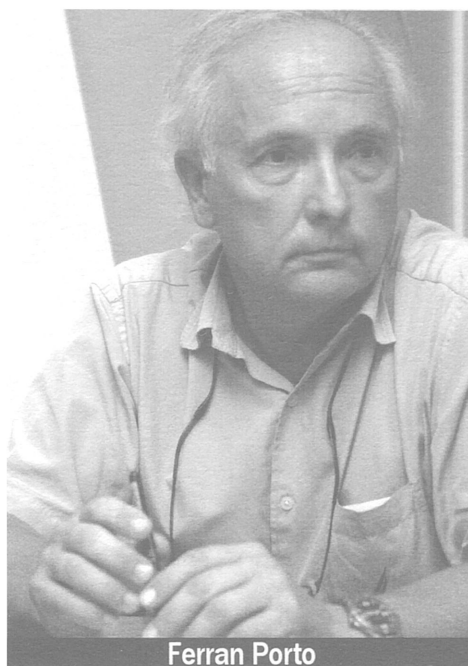
Rayó: La imatge que han donat els hotelers ha estat de suport a l'opció que ara ha guanyat, i això és totalment seriós.

Porto: A un moment determinat, quan l'ecotaxa no era un projecte legislatiu sinó una idea per introduir un debat durant els quatre anys, jo vaig ser convidat al Congrés del PSOE per parlar de l'ecotaxa, i vaig advertir que parlaria en contra de l'impost. I vaig iniciar el debat al congrés del PSOE per dir que la considerava negativa i que si la posaven l'haurien de llevar com va passar a Grècia i a altres bandes. Els hotelers varen ser l'únic sector que va celebrar de forma manifesta que Celestí Alomar fos conseller. Però les coses després no anaren com ells mateixos havien dit, i una ecotaxa que havien promès que no s'introduiria sense el consens amb els hotelers es va posar i nosaltres consideràrem que era una mesura errònia i molt negativa i defensàrem aquesta postura, com ho faria qualsevol altre sector que se sentís perjudicat per una mesura. I diré més, jo he anat a una reunió amb el mateix president del Govern, a Algaida, on es va estar a punt de signar un pacte, però no es va signar perquè no pogueren assumir políticament que es tornava enrere, i no volgueren dir que s'havien equivocat, perquè d'un impost n'havien fet una bandera política, perquè cregueren que els duria vots i consolidació.

Però no és que els hotelers declarassin la guerra, varen ser ells! On s'ha vist mai que una mesura del Govern servís per fer aquesta propaganda. En el tema de promoció turística, aquesta és una altra, no han gastat res!, ho han gastat en temes culturals, magnífic, però no en promoció.

Cantarelles: És que ja era hora!

Porto: Però no és l'IBATUR que ha de

Ferran Porto

gastar els doblers en temes de cultura. La Conselleria de Turisme ha de gastar en

Porto:
**"El turisme és un mercat. I si depri-
mim la demanda i
actuem amb me-
sures que facin
que vengui menys
gent no canviem el
model, el que
aconseguim és
que venguin menys
turistes. I final-
ment el que
s'aconsegueix és
que l'oferta es
degradi"**

promoció i només té 1.500 milions de pessetes. I vull repetir que l'ecotaxa era un tema polític, una bandera política, i no pogueren vendre a la ciutadania que això no era convenient, no pogueren rectificar. Fins i tot la presidenta del Consell Insular de Menorca i la batllessa de Calvià varen demanar a Antich que la suspengués. Però, clar!, ja no hi hagué marxa enrere. Si haguessin rectificat a temps els hagués anat millor, però no tengueren aquesta flexibilitat, que no era necessàriament feblesa.

Rayó: L'ecotaxa era política, clar que sí, tot ho és política, quant al tema de la flexibilitat, i no directament relacionat amb l'ecotaxa sinó amb l'actitud del Govern que ara analitzam, crec que sí que efectivament ha faltat flexibilitat. La consellera de Medi Ambient, sense anar més enfora, no fa ser prou flexible ni va saber explicar les coses perquè la gent ho pogués entendre, i sense voler va crear uns conflictes que no eren necessaris, amb mesures que foren percebudes pels afec-

tats, per falta de flexibilitat, com a negatives quan en realitat no ho haguessin estat.

Cantarelles: Jo em deman, tot i la meua crítica al Pacte de Progrés, per què a aquesta illa s'exigeix més a l'esquerra que a la dreta. Les equivocacions de l'esquerra s'han magnificat i a la dreta que ha governat aquesta comunitat durant molts d'anys li perdonam ben aviat tots els errors que cometen i que ens han dut on som. A l'esquerra se li ha exigut més, molt més... A l'esquerra, la societat no li ha donat ni l'oportunitat d'equivocar-se, perquè no hi ha hagut temps.

Porto: La nostra societat és hipòcrita en el sentit que en teoria demana i reivindicava unes coses, però a la pràctica no està disposada a renunciar a res per aconseguir-les. Ens queixam del trànsit, però comprem els cotxes que llavors ocupen les carreteres, els cotxes són nostres, i ho dic com a anècdota. El benestar que tenim i el progrés que hem aconseguit el tenim gràcies a tot això que ara resulta que no volem. Hem de ser coherents. Aquesta societat que es diu sensible en certs temes, és la mateixa societat que a l'hora de la veritat no actua en aquest sentit.

PEDAGOGIA

Cantarelles: La societat mallorquina no és sensible en tot això i fa falta molta pedagogia a aquesta comunitat, hem d'aprendre a mesurar en altres termes, no només d'economia pura i dura.

Porto: La contradicció és molt forta i la realitat acaba per imposar-se. Si la gent compra grans cotxes, a la fi hi haurà grans carreteres. No es pot focalitzar i dir que el que passa a aquestes illes és el que han volgut els "hotelers".

Cantarelles: Això és diu perquè la gran empresa turística es pensa, no sé si equivocadament, ha estat l'hotelera.

Porto: Efectivament, ens equivocarem perquè aquí es pensa que només hi ha hotelers, quan hi ha molta gran empresa que no és precisament hotelera. I una legislatura no pot ser una guerra contra una part del sector de la indústria turística, que són els hotelers.

incipis

ls municipis reclamen més poder

n'ha parlat molt en els darrers mesos. Aquesta legislatura ha de donar pas a la segona descentralització. Els ajuntaments no es conformen amb les transferències rebudes i reclamen més poder, tant a l'Estat com a les autonomies. Els municipis fan front cada vegada més a nous serveis: centres escolars, seguretat, neteja... que creen problemes greus per les seves finances.

Els ajuntaments reclamen més poder per poder atendre millor les necessitats immediates dels seus ciutadans, més polítiques socials, més polítiques d'ocupació, més polítiques d'habitatge, més polítiques d'esports. La llista de nous serveis que a poc a poc s'incorporen a les administracions locals no deixa de créixer i això exigeix un diàleg constant amb les instàncies superiors i, sobretot, l'esmentada "segona descentralització".

El barri, la vila o la ciutat: la vida quotidiana és entorn del lloc de residència

Els infants aprenen a conèixer l'espai, a viure la ciutat, des que surten al carrer

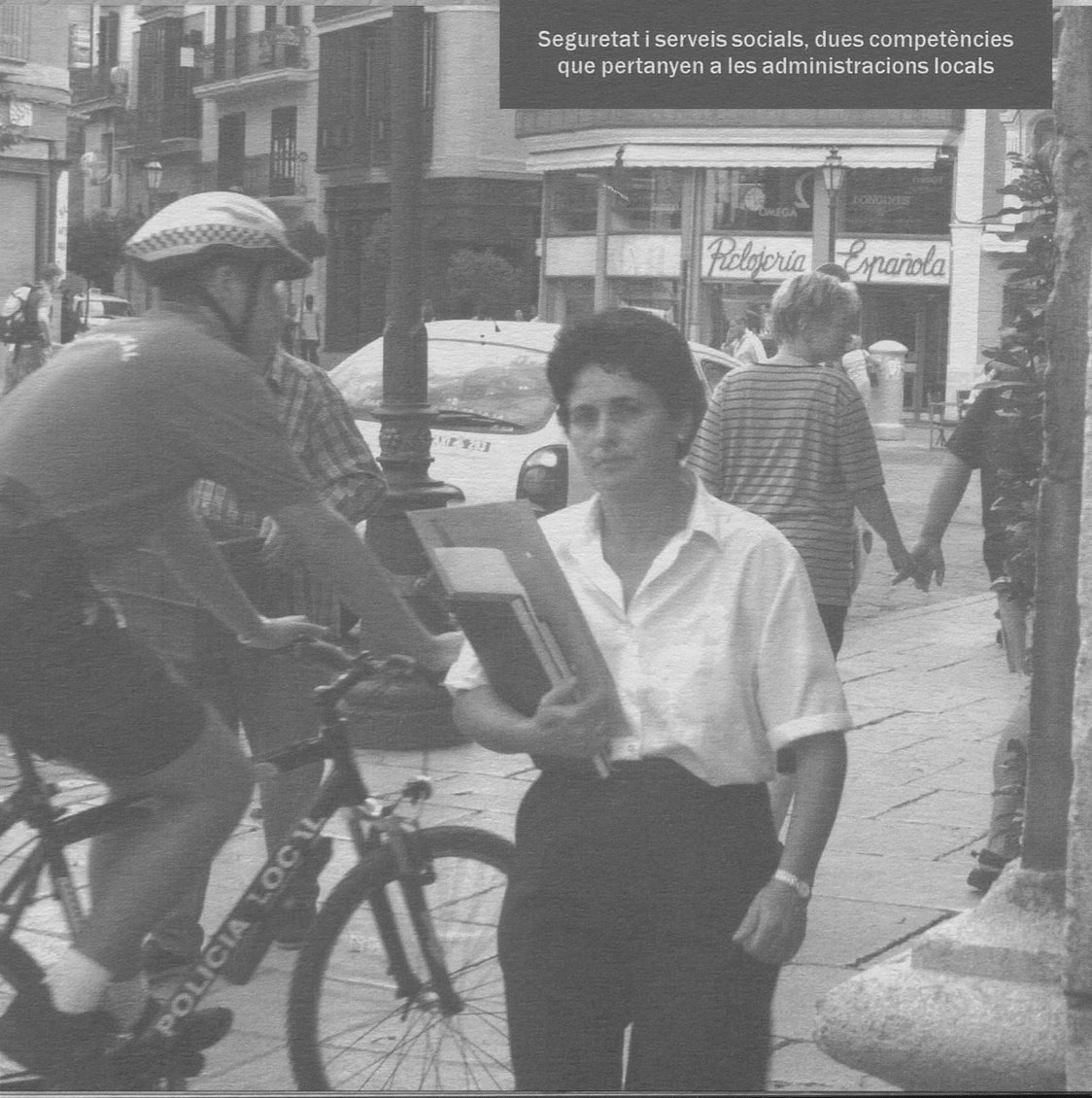
Les poblacions turístiques tenen problemes específics i necessiten més recursos

També per atendre les persones majors i fer que l'entorn urbà sigui agradable

El carrer major, el passeig... la plaça.
Cada vila té uns indrets amb els quals els
ciutadans s'identifiquen

Seguretat i serveis socials, dues competències
que pertanyen a les administracions locals

La Sala no és un simple lloc de pas, és un punt d'encontre per a tots els ciutadans

Mirar passar la gent, una manera de conèixer i viure el poble

Entrevista a Carlos Delgado Truyols, batle de Calvià

La reconquesta

Gina Garcías Sansaloni

A les eleccions del maig del 2003 el Partit Popular va aconseguir a Calvià empatar amb el Partit Socialista en nombre de regidors, 10 cada un, i el suport d'Unió Mallorquina li ha permès tancar 20 anys de govern municipal socialista i prendre possessió d'un dels ajuntaments més cobejats de les Balears. Carlos Delgado Truyols, fill d'una de les famílies més influents i amb grans propietats al municipi, és ara

el batle. Es proclama bilingüe amb preferència pel castellà, auster en la despesa i disposat a reflatar un ajuntament que diu que ha trobat en bancarrota i a fer de Calvià un gran parc lúdic durant tot l'any. Promet que es mantindrà en el càrrec un màxim de vuit anys, per no repetir els errors que va detectar en "la senyora Nájera" al final de setze anys de mandat. Ara que la ministra d'Administracions Públiques

augura que arriba el temps del poder local i anuncia que els ajuntaments han de rebre importants millores financeres, Carlos Delgado Truyols es mostra modest i alhora atrevit: no vol reclamar res a Madrid, abaixarà els impostos i millorarà els serveis als ciutadans. També vol beneficiar els hotelers, per als quals projecta un considerable augment de l'oferta d'oci als terrenys encara intactes de Calvià.

-Els ajuntaments són l'administració més pròxima als ciutadans i els darrers anys la majoria han assumit competències que no els corresponien i per a les quals no estaven finançats, en assumptes culturals, socials, de salut. Ara reclamen a l'Estat millorar el seu finançament. És aquest el cas, també, de Calvià?

-La veritat és que el poc temps que duc com a batle m'ha demostrat que la política local és molt especial. Jo havia tingut l'experiència de director general del Patrimoni en el primer govern de Jaume Matas i la veritat és que és molt diferent estar en segona línia de la política autonòmica que en primera línia de la política local. És de molta proximitat al ciutadà, que exigeix a l'ajuntament que li doni respostes a qüestions que no són d'estricta competència municipal. El ciutadà no sap de qui és competència resoldre un problema. El que vol és solucions. La seguretat ciutadana n'és un exemple. L'anterior govern municipal de Calvià deia que no era competència seva. Això ha fet que alguns ajuntaments hagin assumit temes que no els corresponen, però també hi ha una mica de demagògia en aquest plantejament. Per exemple, a Calvià, la senyora Nájera no va tenir cap inconvenient per encarregar un projecte per prolongar l'autopista. Un projecte molt car que no havia de fer l'ajuntament i que varen acabar per pagar els ciutadans de Calvià. És veritat que nosaltres hem de millorar el nostre sistema de finançament, perquè cada dia tenim més competències, però també és veritat que per interessos polítics assumim amb ganes competències que no ens corresponen, i les pagam amb doblers públics. Jo crec que si es du una bona gestió econòmica, un s'arregla amb el que té, i pot tenir bons resultats. Si es malbaraten els doblers, com es feia a Calvià, és molt fàcil dir després que no tenim finançament suficient. És una enrabada molt fàcil davant una mala gestió econòmica. Jo tenc molt clar quin és el meu pressupost i com l'he de gastar per no dur l'ajuntament a una situació de fallida ni haver de queixar-me.

Carlos Delgado Truysols, (Palma 1965) és advocat, casat i pare de tres fills. La seva entrada a la política va ser sota l'empareda de Rosa Estaràs, com a director general de Patrimoni, càrrec que exercí durant el primer govern de Jaume Matas. A les eleccions del 1999 va ser elegit regidor del Partit Popular a Calvià, i el 2000 va ser designat portaveu i president de la Junta Local del Partit. El 25 de maig del 2003 guanyà la batlia de Calvià gràcies a un pacte del Partit Popular amb Unió Mallorquina.

-Els deutes de l'Ajuntament de Calvià, quina causa tenen?

-La causa és que es va fer una gestió econòmica molt dolenta. Si es dilapiden els doblers dels ciutadans d'una manera absolutament increïble, com ha passat aquí, després no ha d'estranyar la situació econòmica. Hem vist com es tractava la premsa, com s'organitzaven les festes. S'ha d'actuar amb seny i lluitar els doblers públics com si fossin privats. Aquí s'ha anat "a lo

grande" i s'han malbaratat els doblers públics. Enguany hem organitzat les Festes del Rei en Jaume amb la mateixa ambició, però hem estalviat un 80% del pressupost: 42 milions de pessetes. Hi ha hagut una gestió política i econòmica nefasta, que ara nosaltres hem de solucionar, com sempre, històricament, ho ha de fer el Partit Popular.

-La Federació de Municipis i Províncies d'Espanya, que presideix la batlesa de València Rita Barberà, del Partit Popular, reclama des de fa anys que es dupliqui el percentatge dels pressuposts generals de l'Estat que reben el conjunt dels ajuntaments.

"Si es malbaraten els doblers, com es feia a Calvià, és molt fàcil dir que no tenim finançament suficient. Hi ha hagut una gestió nefasta, que ara nosaltres hem de solucionar, com sempre ho ha de fer el Partit Popular"

lar, reclama des de fa anys que es dupliqui el percentatge dels pressuposts generals de l'Estat que reben el conjunt dels ajuntaments.

-Rita fa una gran tasca i és la seva obligació fer aquesta sol·licitud. Però jo, sincerament, com a batle acabat de nomenar, no em planteig això, m'he de cenyir a allò que tenc, i gestionar-ho bé i retre comptes als ciutadans. En aquests moments em

preocupa molt el deute que arrossega Calvià i em preocupa molt poc com quedarà en conjunt el finançament dels ajuntaments. Si la gestió és bona, el finançament passa a un segon lloc. Si jo hagués rebut un ajuntament amb una bona herència econòmica, en aquests moments pensaria en altres coses. Per descomptat que em sembla molt bé que Rita defensi un millor finançament per als ajuntaments.

L'HERÈNCIA

-Com descriuria la situació del municipi de Calvià després de vint anys de govern municipal socialista?

-S'han fet algunes coses bones a nivell cultural, social, amb els estudiants, una bona política de beques... Coses en infraestructures i nosaltres les continuarem i les millorarem. Però en línies generals la gestió ha estat bastant dolenta. El municipi de Calvià viu del turisme i l'ajuntament no ha fet res per millorar el sector. Si no fos perquè tenim moltes platges, jo no sé de què viuria Calvià, perquè vénen turistes només el juliol i l'agost, vénen per cercar sol i platja. I això no pot ser. Hem de fer que vinguin durant molt més temps cada any. L'ajuntament s'ha preocupat molt de fer nous plans urbanístics, i d'omplir de residències el sòl de Calvià, i no s'ha preocupat de crear espais culturals, esportius, lúdics, perquè vengui el turisme d'hivern. Qualsevol persona que vengui a Calvià durant l'hivern, veurà que està totalment mort. Els hotelers m'han dit que la primera setmana de setembre han passat d'un cent per cent d'ocupació a un 30%. Calvià quedarà mort fins el maig de l'any que ve. Això no pot ser. Els hotelers varen donar a la senyora Nájera mil iniciatives per evitar aquest problema, i mai no se'n va preocupar. Només li preocupava omplir la costa d'urbanitzacions. Això ho hauríem d'arreglar. Ja ho plantejam.

-Com?

-Ho hem manifestat en diverses ocasions, i supòs que la veu s'haurà difós. Tenim alguns projectes interessants en temes esportius, temes lúdics, parcs temàtics, centres de talassoteràpia, edificis culturals i tecnològics... tots aquests projectes els veim amb molt bons ulls, i la nostra idea és fer les modificacions que siguin necessàries al Pla general d'ordenació urbana per fer-los possibles, i que puguem tenir molts de turistes que vinguin durant l'hivern. Que els hotels i els comerços puguin estar oberts tot l'any, perquè les economies domèstiques de Calvià puguin florir.

MÉS TURISME

-És a dir, no al creixement residencial, sí a nova oferta turística i a l'oferta complementària.

-La nostra intenció és que no augmenti més el sòl residencial, que ja és molt alt i té molts d'habitatges sense ocupar. Hi ha molts d'habitatges buits i molta gent que cerca habitatge. Una paradoxa que es deriva dels preus tan elevats que patim. Hem pensat de fer habitatges de protecció oficial, per afavorir la població autòctona. Perquè durant molts d'anys les bases del concurs afavorien que la gent que venia de fora accedís a un habitatge mentre que els nadius de Calvià no l'obtenien, durant anys i anys. Això s'ha d'acabar. L'anterior consistori va fer molts d'habitatges de protecció oficial però els va adjudicar malament. I s'ha duplicat la població mentre que els joves de Calvià continuen sense habitatge. Els pròxims habitatges que farem seran només per a gent de Calvià, i també promourem l'habitatge protegit de lloguer. Volem fer

habitatges de protecció oficial però sense que suposin un augment excessiu del sòl residencial.

-Obligarà que part del sòl residencial sigui per a habitatges protegits?

-No. La Llei del sòl obliga a fer unes cessions per a aprofitament mitjà, que es poden pagar amb doblers o amb sòl. Això és el que farem.

MENYS IMPOSTS

-A Calvià els ciutadans es queixen de patir una elevada pressió fiscal. Vostè abaixarà els impostos?

-La pressió fiscal no són només els impostos, sinó també les taxes i les contribucions especials. Vàrem prometre que les abaixàrem i ja les hem abaixat. Hem

suprimit l'ORA. Ara el ciutadà de Calvià es gasta més pocs doblers. Ara preparam els pressuposts de l'any que ve. L'Àrea d'Economia i Hisenda la du Unió Mallorquina, com a conseqüència del pacte de govern. Ja he mantengut reunions amb Isidro Cañellas i hem quedat que abaixarem una mica l'impost sobre béns immobles. El caos econòmic és molt gran, però hem de complir la nostra promesa electoral i és possible que abaixem un 5% aquest impost. Serà una fita històrica. Mai cap ajuntament no ha abaixat el tipus impositiu. Ens haur

"Farem parcs temàtics, centres de talassoteràpia, edificis culturals i tecnològics... perquè vulguin venir molts de turistes durant l'hivern."

rem d'estrènyer el cinturó, perquè disminuiran els ingressos, però hem de complir les nostres promeses. Ja ens arreglarem amb allò que tenguem i farem una bona gestió econòmica perquè els serveis no pateixin.

-Es diu que Calvià és un dels municipis que ofereixen més qualitat de vida als treballadors i al conjunt de ciutadans menys afavorits. Amb equipaments i espais lliures, amb beques-treball durant l'estiu per a tots els estudiants universitaris, etc. Es mantindrà aquest nivell de prestacions?

-No abaixaran. És una bona política que nosaltres mantindrem. No disminuirà cap d'aquests serveis. Però eliminarem totes les campanyes mediàtiques que els envoltaven. Per exemple, enguany hem mantengut els Premis Rei en Jaume de poesia, literatura, etc., però hem estalviat molt perquè hem fugit de la grandiloqüència de la celebració, que tenia un gran desplegament mediàtic, amb centenars de convidats, una fastuositat innecessària. Això ens permetrà augmentar l'import dels premis i així i tot estalviarem doblers. Obrirem una par-

tida per a l'adquisició de quadres, tal com demanen tots els pintors. No continuarem amb la política de l'anterior consistori de gastar en publicitat tant com en els actes que promovia. El malbaratament era tremend.

LA TELEVISIÓ DE CALVIÀ

-La televisió de Calvià és, al seu parer, un exemple de malbaratament?

-Per descomptat. La televisió de Calvià es va fer amb molt poc sentit comú, i m'imagín que el que volien era preparar-la com a futura televisió autonòmica de les Balears. Sinó, no tenia cap sentit. Només les instal·lacions costaren 400 milions de pessetes, a part del solar municipal. I el seu manteniment costa 200 milions de pessetes anuals. És totalment impossible mantenir-la. És per això que quan el president Jaume Matas em va mostrar el seu interès per l'adquisició de la televisió de Calvià jo li vaig dir, mira, t'has avançat cinc minuts, perquè jo te la volia oferir. I llavors arribàrem a un acord, que encara no està tancat. El tancarem a final d'any, els preus i els terminis. Ara nosaltres podem respirar tranquils, primer perquè recuperarem la inversió i en segon lloc perquè ens llevarem aquesta despesa contínua de manteniment que no podem suportar.

EL BILINGÜISME

-La televisió de Calvià es va plantejar com a mitjà d'informació i cohesió social, i també com a instrument de normalització lingüística, de divulgació del català. Vostè parla de defensar el bilingüisme. Què significa per a vostè?

-Bilingüisme és aconseguir que la gent es pugui expressar en castellà o en mallorquí, segons vulgui. Nosaltres hem de governar per a un municipi on el 80% de la població és castellanoparlant. Ara l'ajuntament empra les dues llengües, quan abans només emprava el català. I des que ho feim no rebem altra cosa que enhorabones. Feim la meitat en castellà, la meitat en català. I al discurs del Rei en Jaume jo vaig parlar en castellà i el regidor de Cultura en català. Aplicarem el bilingüisme vertader. Si un alemany rep una carta només en català, això no és bilingüisme. L'ha de rebre en els dos idiomes. No es pot imaginar com s'agraeix el bilingüisme a Calvià.

-Hi ha qui opina que bilingüisme significa que el 80% de castellanoparlants aprenguin català.

-Aquest 80% ha d'aprendre català, però després ha de parlar com vulgui. Jo sé parlar el mallorquí, però m'estim més parlar en castellà, i tenc dret a fer-ho. Les coses s'han de dir clarament d'una vegada. Jo som mallorquí, parl el mallorquí i m'agrada més el castellà. El meu regidor a Santa Ponça va preferir el mallorquí, bé, perfecte. Això és el bilingüisme.

L'ESGOTAMENT SOCIALISTA

-Tot i que no arribà a la majoria absoluta, per què creu que va guanyar vostè les eleccions?

-Sincerament perquè el projecte de Margarita Nájera estava esgotat. Ho dic de veritat, perquè nosaltres trepitjam el carrer. Un any abans de les eleccions el clamor popular en contra d'ella era ja enorme. Tenia el projecte tan esgotat que va passar una cosa que seria digna d'estudi per part dels sociòlegs. Les mesures electoralistes que ella promovia, jo les venia, les duia als diaris. Ella treia el xec de "Festa familiar", i jo anava als diaris i deia: mirau el que treu ara, el xec familiar. Això suposa que convida la gent a anar a un restaurant

"Jo sé parlar el mallorquí, però m'estim més parlar en castellà, i tenc dret a fer-ho. Les coses s'han de dir clarament d'una vegada"

amb doblers públics. I després ella deia "Mujer, tómate un respiro" i les donava un xec per anar a la perruqueria. I jo anava als diaris i deia: mirau que fa ara amb doblers públics, pagar la perruqueria. Ho venia jo. Després va repartir preservatius pel carrer. En va donar un a una nina de dotze anys. El seu pare estava indignat. Una cosa és fer una bona política de planificació familiar i una altra és donar un preservatiu a una nina de dotze anys. I im-

mediatament jo anava als diaris: mirau el que fa ara... A mi m'anava molt bé tot allò que ella feia, i estic convençut que ho feia per esgotament polític. Les seves idees eren nefastes. M'anaven de meravel·la. La festa del Passeig! Cent milions de pessetes! També ho vaig vendre jo: com se'ls ocorr, amb un deute de 25 mil milions de pessetes, fer una festa de cent milions de pessetes? M'encarregava jo de donar publicitat a les seves grans idees. I la gent m'ha donat la raó, perquè n'estava farta. Farta que el deute augmentàs mentre li venien fum. Jo crec que ella duia massa anys. Crec que pensava que l'Ajuntament de Calvià li venia massa petit, mai no havia pogut pegar el bot, i ja es dedicava a fer polítiques virtuals. S'havia apartat de la política local. Això passa factura. La gent vol que visquis aferrat al carrer. Nájera va perdre el nord.

L'AGENDA 21

-Calvià va ser un dels primers municipis que es va apuntar a l'Agenda Local 21, que va sorgir de la Cimera de Río: un projecte de sostenibilitat econòmica, social i mediambiental. Es va fer una comissió de seguiment del tema. Tindrà continuïtat?

-Tenim els nostres dubtes. He encarregat a un director general meu que vagi a aquestes reunions, que s'assabenti bé. No sé on conduirà tot això. L'altre dia un periodista em deia, és que li varen donar tants de premis... Johannesburg... i jo deia sí, clar, amb campanyes mediàtiques pagades per grans empreses que cobraven moltíssim i que venien informes i grans

coses de l'Agenda local 21, i jo dic, que venguin a Calvià, i vegin una fotografia de Calvià de fa 15 anys i una altra d'ara, a veure si li donarien premis. Jo crec que el respecte a l'entorn i al medi ambient no es demostra perquè et donin grans premis, es demostra amb la gestió diària. L'Agenda Local 21 potser pugui arreglar molt poc de la destrossa que han fet a aquest municipi. Nosaltres la mantindrem durant un any i farem una valoració sobre si l'Agenda Local 21 reverteix positivament a la població de Calvià, o si és una altra manera de malbaratar els doblers públics.

-El director de residus del Consell de Mallorca sosté que Calvià i Palma són els municipis que més pocs residus reciclables separen. Com s'explica?

-Justament, i li varen donar un premi per tot el contrari. És una cosa que no entenc. Els hotelers reciclen bastant i ara resulta que som els que més poc reciclam. Jo crec que no ho feim tan malament. S'han posat contenidors per a la recollida selectiva,

però és veritat que després el servei era dolent. Els contenidors estaven sempre plens i la gent acabava per tirar el cartró al carrer. S'ha de millorar el servei. Han fet molt bé la teoria, però la pràctica no ha acabat de quallar. Nosaltres hem de continuar i millorar aquesta feina.

-Va manifestar que retiraria tots els símbols d'aquests vint anys d'ajuntament socialista.

-No, no, no ho record. Retirarem algunes coses, com per exemple aquests números que senyalitzen cada rodona. Són una despesa exagerada. Com pot ser que amb aquesta situació econòmica es gastin tres milions de pessetes en cada número? No serveixen per res, a la gent no li agraden. Quan vàrem arribar ens vàrem trobar que es continuaven encarregant números i ho vàrem aturar. Moralment, jo no em puc gastar milions en numerets, amb el deute que tenim i les despeses que tenim, per exemple a la Llar d'Ancians, que estan fatal i els renten un pic per setmana. Això no pot ser. Aquí no s'aplicava per a res el sentit comú. Continuaré amb les beques, amb els premis Rei en Jaume, i perfeccionaré els habitatges de protecció oficial, però no pagaré més numerets. Jo he de tenir sentit comú.

MANCOMUNAR SERVEIS

-Ara els ajuntaments de Lluçmajor, Palma i Calvià són del mateix partit polític. Facilitarà els serveis mancomunats en uns municipis on, almenys per la costa, ja estan tan units que es confonen? Sembla que tota la badia de Palma ja és un municipi únic.

"Esper que el Consell compleixi molt bé els seus deures, perquè d'ell depèn el futur de tots els ajuntaments"

-Ja hem tengut diferents reunions en aquest sentit. En temes com la neteja de les aigües hi ha actuacions comunes molt importants. També en el tema de transports. Hi havia un pla de l'ajuntament anterior que nosaltres volem millorar. Per millorar les comunicacions. La sintonia política facilitarà el projecte. Ara les relacions ja són molt positives.

-Mallorca aviat serà una sola àrea metropolitana. Quin paper haurà de jugar cada ajuntament i el Consell de Mallorca, quan pràcticament ja han desaparegut les fronteres?

-Té raó. Mallorca esdevé una gran àrea metropolitana i en ella el Consell Insular haurà de jugar un paper molt important. Esper que el Consell compleixi molt bé els seus deures, perquè d'ell depèn el futur de tots els ajuntaments. Hi ha temes molt importants com són l'ordenació del territori o els residus que s'han d'ordenar conjuntament i amb molta cura.

Entrevista a Miquel Deià, batle d'Alaró

Les debilitats municipals

Constanza Forteza

L'Ajuntament d'Alaró presenta, tot i que a l'escala que proporcionen els seus 4.000 habitants, gran part dels conflictes que formen part de la dificultosa vida dels ajuntaments. Alaró experimenta les conseqüències dels canvis d'aliances polítiques, en aquest cas alienes als pactes globals -d'un govern integrat pel PSM i el PP ha

passat a un format pel PSOE i UM-, de la, tantes vegades, dificultosa relació institucional entre els municipis i el Consell de Mallorca, de l'absència d'una unió efectiva entre els municipis capaç de sumar per demanar solucions comunes, dels problemes derivats d'un urbanisme que canvia en funció del color polític i de la pre-

sència, en bona part centrada a l'àmbit del sòl rústic, d'irregularitats d'edificació que, segons confessa explícitament el seu batle, són males de resoldre dins l'estricta nivell local. Miquel Deià, un dels cinc batles socialistes comptats que avui governen a Mallorca, fa el retrat d'un poble, Alaró, entre el Raiguer i Tramuntana, on els mitjans són escassos i on la desaparició d'una activitat industrial o secundària que va ser protagonista en el passat, ha de donar pas a noves idees d'activitat si no vol conformar-se amb la reducció de la localitat a les funcions d'una ciutat dormitori de Palma.

-Vostè és un dels pocs batles socialistes que, a Mallorca, governen després de les passades eleccions locals. L'escassetat, per força, els ha d'atorgar més importància als que, com vostè, tenen poder.

-Sí, n'hi ha pocs. Cinc batles, no n'hi ha més. Els socialistes guanyàrem vots, però clar, hi ha hagut municipis, com Calvià, Marratxí o Pollença, importants, on s'han perdut les batlies. Hem recuperat Alaró, però, clar, Alaró sempre havia estat socialista. I sí, en aquests moments, Lloseta i Binissalem són els referents, són els grans.

-Segons els experts, en l'estructuració de l'Estat manca la tercera onada, la de l'enfortiment dels ajuntaments, la dotació

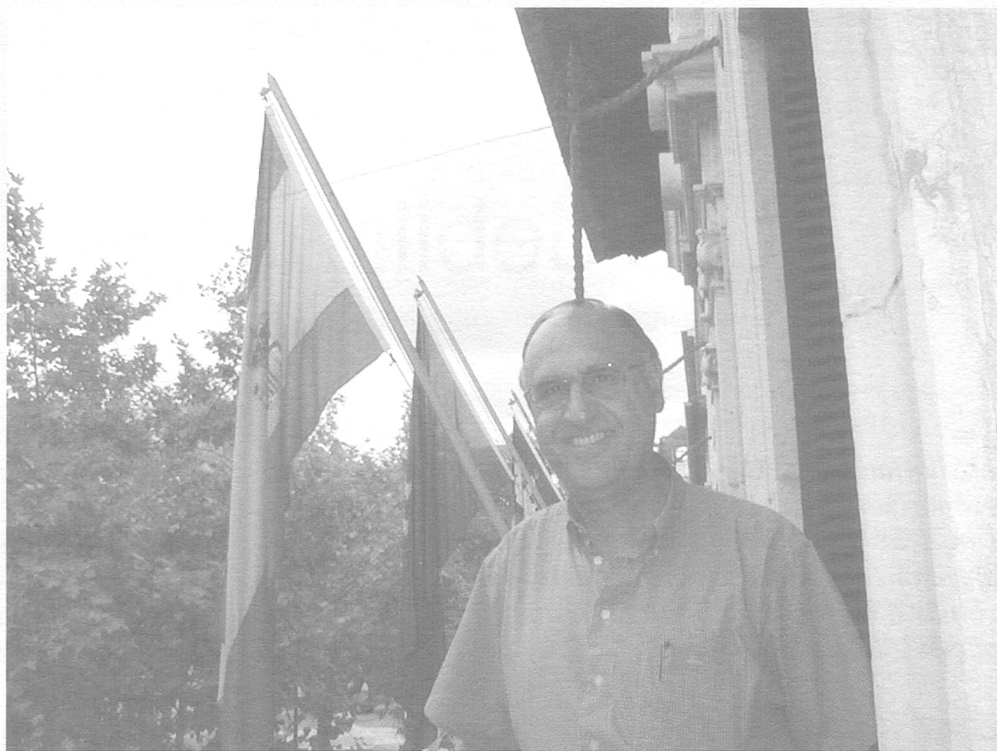
dels municipis. Què espera en aquest sentit?

-Sí, tothom demana transferències. Transferències i transferències. Però els ajuntaments, les entitats locals, que són les que es troben més properes als ciutadans, resulta que no tenen les transferències ni, el que és el més important, els doblers. Però, és clar, els serveis sí que els tenim. I resulta que quan necessitem doblers, via subvencions o a través dels plans autonòmics, o dels convenis, hem de fer una burocràcia impressionant, una quantitat de papers descomunal. En aquests moments, nosaltres estam pendents de dos convenis i ens demanen una burocràcia enorme. És a dir, els pobles, que són devora els ciutadans, per aconseguir el finançament dels serveis que ja donam, hem de lluitar enormement i contínuament.

EL PAPER DE LA FEDERACIÓ DE MUNICIPIS

-Què espera, en aquest sentit, de la Federació de Municipis una vegada que el PP ha tornat i n'ha assolit la presidència?

-Nosaltres esperam que la Federació de Municipis es faci sentir. La Federació pot aconseguir moltes de coses. D'entrada que ens transfereixen algunes qüestions, per exemple a l'àmbit dels serveis socials..., perquè sempre hem de presentar demandes d'això i d'això altre, quan són serveis que desenvolupam des de fa temps..., hauríem de veure com limitar la burocràcia. Tenim un pla d'obres i serveis amb el Consell Insular..., molt bé, però en temes culturals, en temes de sub-

vencions, en temes socials, sempre hem de fer una paperassa, hem de justificar una i una altra vegada, i el secretari ha de certificar... Hi ha batles que m'han comentat que han desistit de segons quines coses, perquè no el val la pena a l'hora d'aconseguir quantitats que són misèries. Hem de pensar que, en el tema social, són els ajuntaments els que duen la batuta. Per exemple, nosaltres som pioners en el tema de l'habitatge tutelat. En aquests moments en tenim dos, per a persones majors que o han quedat totes soles o que la família no se'n pot fer càrrec. I els hem de mantenir, al marge de les despeses pròpies de l'assistenta social i de les sis treballadores familiars a càrrec de l'ajuntament. Ens donen unes subvencions, però és l'ajuntament qui, després de pagar, ha d'esperar.

-Pensa que dins la Federació s'obrirà ara un nou període de conflictivitat com a resposta a la que es va generar a l'anterior etapa?

-Nosaltres, des de l'oposició a l'Ajuntament d'Alaró, quan a l'anterior etapa aquí governava el PP i el PSM, votàrem en contra de sortir de la Federació. Però

Alaró en va sortir, amb els vots d'un PSM que era al Pacte de Progrés..., ho mirem com ho mirem això va ser bastant estrany. I bé, ara, nosaltres, ja al govern municipal, hem pres la decisió, ho aprovarem fa poc al plenari, d'integrar-nos-hi una altra vegada. De fet, a l'assemblea que es va celebrar el 26 de setembre, vaig votar a favor que Carlos Delgado en fos el president. Hem entrat, ja hi som i hem votat el president. És a dir, no hi ha cap temptació de respondre amb la mateixa moneda.

-Què es pot fer, perquè la Federació sigui operativa?

-És un organisme que ha de deixar de banda els interessos polítics per poder anar a favor dels ajuntaments. Però, què va passar a l'anterior legislatura? Que el PP va perdre el poder i tot varen ser nervis..., i començaren a dir que no defensava els seus interessos..., i això i allò. El cas és que la Federació no s'ha distingit per haver obtingut massa coses..., però, en tota la seva història, no només amb relació als darrers quatre anys. Si es critica la trajectòria de la Federació s'ha de criticar sencera. Però jo esper, tenc confiança, que, a la fi, defensin els interessos dels ciutadans. Perquè ara tenim un govern estatal que decideix llevar l'IAE i, a la vegada, anuncia que compensarà els ajuntaments. Sí, molt bé, però encara no sabem com. Per a l'Ajuntament

Miquel Deià Simonet va néixer l'any 1948 a Alaró, on ha viscut i treballat sempre, a l'àmbit de la banca. Des de l'any 1991 pertany al PSOE i participa a la vida municipal: com a membre, fa dues legislatures, de l'equip del socialista Francesc Rosselló, com a integrant de l'oposició al llarg de la passada legislatura -quan, en el municipi, governà una estranya conjunció entre el PSM i el PP- i, ara, com a batle en coalició amb UM. A Alaró es demostra un pic més que, als pobles, els pactes globals dels partits tenen un sentit relatiu. Miquel Deià, casat i amb tres fills, no té, a pesar de ser un dels pocs batles socialistes que hi ha a Mallorca, cap càrrec al partit i tampoc no es pronuncia sobre els conflictes que viu ara la seva formació. El seu horitzó -diu- "és cent per cent" Alaró.

d'Alaró la supressió significa perdre un total de 72.500 euros, i, per a nosaltres, això són molts de doblers. I aquest és un dels elements que volem aclarir perquè, a hores d'ara, tenim previst als pressuposts l'ingrés d'aquesta compensació sense saber ni tan sols per on ens arribarà. Potser que per a altres ajuntaments no és important, però nosaltres no tenim ni grans empreses ni grans activitats, Alaró no forma part ni d'una zona turística ni d'una zona industrial, per tant ens lleven la massa d'ingressos dels petits IAE. I si tenim pocs ingressos i ens els lleven... ja em dirà!

L'ABSURD DELS FONS EUROPEUS

-La penúria econòmica pot ser més greu quan es retirin els ajuts econòmics que Alaró treu dels fons europeus per pertànyer al Raiguer?

-Si sumam això al fet que Alaró és un ajuntament que no té ingressos..., bé, haurem de veure com feim les infraestructures que ens falten sense endeutar l'ajuntament d'una manera excessiva, perquè no podem suïcidar-nos. En el cas dels fons europeus, és un tema que, en part, tenim assolit, perquè, en realitat, els

"Nosaltres som pioners en el tema de l'habitatge tutelat. En aquests moments en tenim dos, per a persones majors que o han quedat totes soles o que la família no se'n pot fer càrrec"

fons europeus, de vegades, s'han destinat a infraestructures que no necessitàvem. Per exemple, nosaltres tenim aquí Son Tugores, un centre de formació ocupacional, que va rebre una subvenció. Jo entenc que, dins la comarca del Raiguer, hi hagi un o dos centres d'aquest tipus, i que tots els ajuntaments col·laborem al manteniment d'aquestes infraestructures comunes; ara bé, si tots els pobles, com és el cas, n'han de tenir un i l'han de mantenir... El que ha passat és que tots els ajuntaments han aprofitat aquestes subvencions, però sense veure que la fragilitat dels ajuntaments no ens permetia, una vegada tancades les subvencions, mantenir-los. En aquests moments, nosaltres tan sols no tenim acreditat el nostre, perquè una cosa és construir-lo i l'altra equipar-lo i, ara com ara, esperam signar un

conveni per poder tirar endavant. Però després vendrà el tema de les despeses de manteniment, que aquest ajuntament no podrà cobrir de cap de les maneres. I aquí es veu l'absurd de muntar infraestructures, perquè et ve una subvenció, i trobar-te després amb un problema que no volies.

-Vol dir que la retirada de subvencions no significarà un canvi substancial?

-Jo crec que no. Simplement, l'ajuntament s'haurà de limitar a muntar les infraestructures per a les quals hi ha realment una demanda social. És que, per a un centre de formació ocupacional, no hi ha una demanda, aquesta és la realitat. En aquests moments, a Alaró només queda una fàbrica de sabates, és l'única activitat industrial que tenim.

-I quin és el paper d'aquest nucli si sap que l'antiga activitat industrial ja no tornarà?

-La primera fàbrica d'electricitat que hi va haver a Mallorca, al marge de la de Palma, va ser a Alaró, l'any 1901. Això vol dir que hi havia una activitat industrial forta, en bona part centrada a la sabata. Fa poc, a una exposició de "SA NOSTRA", ens recordaren que la primera oficina que obrien a la part forana va ser aquí, a principis de segle XX. És a dir, que hi havia un moviment, molta d'activitat, comercial i de tot tipus. Clar, això és el passat. Ara, el nostre repte és aconseguir que Alaró no es limiti a ser un poble dormitori, on vénen, els vespres, els que fan feina a Palma. Hem d'intentar reorientar la nostra activitat cap a possibilitats reals, que passen per un turisme rural, l'agroturisme, per l'aprofitament sensat dels recursos naturals. Que ens coneguin per la nostra artesanía i cultura. No descartam fer un petit polígon industrial, per fer possible que una sèrie de petites empreses s'hi instal·lin, però una instal·lació petita. Volem fugir de les grans infraestructures i les grans obres viàries. Tot i que no podem ignorar que tots els pobles creixen, i molt, i que a mesura que Palma es converteix en una capital gran, la convivència hi és més difícil i molta de gent que vol fugir-

Parc sí, però no

-Són partidaris de la creació d'un parc natural a la Serra?

-Sí, però sempre amb l'acord de la propietat privada.

-Opinen igual que el PP en aquest assumpte, que un parc depèn més de l'acord amb la propietat que no dels valors que ha de protegir?

-Jo crec que la propietat privada sempre s'ha de respectar. És cert que els parcs no es fan per això, però la realitat ens indica que si no hi ha acord amb els titulars difícilment podrà funcionar. Si les coses es fan per imposició mai no podran anar bé.

ne, se'n va a viure fora. I Alaró està a vint minuts dels polígons de Palma. Aquesta és una realitat que, en major o menor mesura, ens afecta a tots.

CONSELL I AJUNTAMENT

-L'anterior equip municipal, format pel PSM i el PP, aprovà unes normes subsidiàries que l'actual equip, el que formen els socialistes amb UM no accepta. Amb independència que aquí sembla que es formen equips de govern que ignoren els pactes polítics globals, quina és la qüestió urbanística que els enfronta?

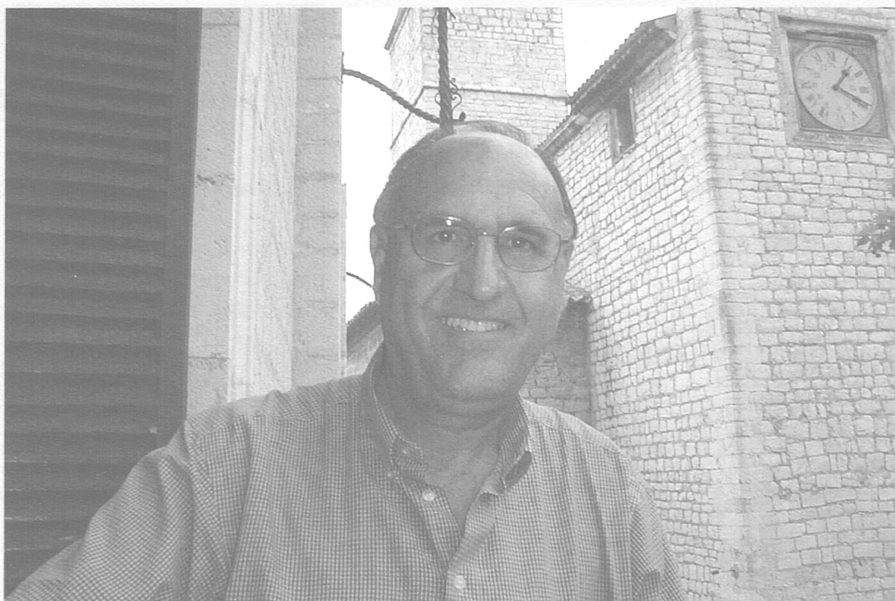
-Nosaltres tenim unes normes subsidiàries aprovades, les úniques que estan aprovades, que són del 85. El govern socialista començà, temps enrere, a elaborar unes normes i l'equip de l'anterior legislatura, format pel PSM i el PP, va continuar treballant en aquestes normes, a la qual cosa nosaltres no ens oposàrem. L'única crítica que formulàrem es va dirigir al fet que, si nosaltres tenguérem reunions amb els tècnics municipals i amb l'oposició per fomentar que cadascú digués què en pensava, ells, en canvi, continuaren la feina, modificaren una sèrie de qüestions, sense ni tan sols convidar l'oposició a les reunions de treball, a cap ni una. Ells definiren per on i com havia de créixer el poble d'Alaró sense que l'oposició socialista hagués pogut dir absolutament res. És clar, quan, després de les darreres eleccions, entràrem a l'ajuntament, l'alternativa que nosaltres ens plantejàrem va ser o deixar les normes com estaven per, després, introduir modificacions o optar per la seva suspensió. Segons un informe efectuat pels serveis jurídics del Consell de Mallorca,

l'Ajuntament d'Alaró és a temps de demanar aquesta suspensió, perquè no es pot considerar que estiguin aprovades per silenci administratiu. Però resulta que ens diuen que ara tot depèn dels vots de la Comissió Insular d'Urbanisme del Consell, amb la nova composició política i que el PP, juntament amb el PSM, i potser EU, estan disposats a votar en contra de l'informe jurídic. Què vol dir això? ja no importen els informes jurídics?, els ajuntaments no són sobirans?,

no tenen competència sobre el seu urbanisme? El Consell ens pot suggerir modificacions o criteris tècnics, però l'actual equip municipal té tot el dret de prendre decisions polítiques sobre l'ordenació del poble. I el Consell no pot dir ara sí i demà no en funció del color polític.

-Però quin és el fons de la controvèrsia?

-Hi ha algunes qüestions sobre les quals nosaltres opinam que el govern anterior defensava interessos. Atès que nosaltres encara no hem dit per on volem anar, encara no ens poden acusar d'això, quan diguem què volem fer, que diguin el que trobin. I ells es mouen molt davant el Consell perquè les normes s'aprovin així com estan. Hi ha algunes unitats d'execució que no són correctes en el seu desenvolupament. I algunes qüestions en rústic que també trobam exagerades. I pel que fa al Consell de Mallorca, perquè hi ha gent que diu que, val, que s'aprovin, i després ja veurem..., ja es modificaran. Però, clar, hi ha el tema de les indemnitzacions. Per tant, ens estimam més demanar la suspensió, modificar-les, i continuar la tramitació. I també li puc dir una cosa: s'han fet més desastres al llarg d'aquests darrers quatre anys, en el període de modificació de les normes i amb un govern PSM-PP, que no mentre eren en vigor les del 85. Hi ha coses que s'han de modificar, per exemple, tenim terrenys rústics, en el camí del Raiguer, on en una banda del camí només són necessaris 15.000 metres quadrats per poder construir i, en canvi, a l'altre costat, han de ser 100.000. Algunes són zones de pla,

no són zones boscoses, hi ha propietaris amb tres quarterades que no poden construir. I per què amb tres quarterades en aquesta casta de terrenys no es pot construir? Alaró ja té un 70% del seu terme protegit.

"Tots els partits, uns més que els altres, han de fer una reflexió. Jo crec que el PSOE va tenir bons resultats electorals, però que no bastaven per poder reeditar el Pacte de Progrés"

-Atès l'alt nivell d'il·legalitats urbanístiques, vostès estarien d'acord que es creàs, tal i com pretenia el PSOE quan era a Obres Públiques, una figura intermèdia entre els consells i els ajuntaments per gestionar la disciplina urbanística?

-A mi això em semblaria molt bé, perquè és cert que els ajuntaments som al costat de la gent. Perquè, tal com estan les coses, els ajuntaments gestionam tot allò que és dolent, però, a l'hora de rebre els doblers, res de res. És a dir, nosaltres rebem els ciutadans, és el primer lloc on van. Potser seria interessant aquesta figura.

EL CONTROL URBANÍSTIC

-I quin grau d'indisciplina tenen vostès?

-Miri, per tots els municipis hi ha aquest problema, és mal de controlar. És que no tenim capacitat per controlar-la.

-Potser tampoc no hi ha la voluntat... per-

què els infractors són els votants.

-Nosaltres podem tramitar la infracció. De fet, al llarg d'aquest tres mesos, hem tramitat infraccions grosses. Hem iniciat alguns expedients, de construccions il·legals a zones rústiques, en casos que ni tan sols no tenien permís d'obres.

-Però arribarien a demolir una edificació?

-Això són paraules majors. A un poble tot-

hom es coneix, i potser per a aquests casos, com vostè demanava, hi hauria d'haver un altre organisme que se n'encarregàs.

-Què opina de la figura del defensor del territori proposada per UM?

-Els polítics, de vegades, han de fer una mica de demagògia, una altra cosa és que després posin en pràctica allò que anuncien. Jo, si alguna cosa tenc molt clara, és que he de fugir d'aquesta demagògia. Per exemple, a l'hora de prometre infraestructures per al poble no he anunciat les coses que potser siguin més rendibles des del punt de vista electoral, sinó que m'he compromès a fer allò que consider més urgent i necessari. He dit que farem la reforma de l'ajuntament, perquè, a aquesta casa, quan plou, hi ha aigua per tot. Tendria més rendibilitat política parlar de fer alguna cosa relacionada amb l'esport o la cultura? Potser sí, però jo pens que la primera cosa que hem de fer és aquesta.

-Alaró també ha estat uns dels ajuntaments on hi ha hagut conflictes amb relació al pas i a l'ús dels camins.

-Sí. L'ajuntament va aprovar un catàleg de camins públics, contra el qual es va presentar una al·legació, precisament amb relació al camí del Castell. Hi ha hagut una sentència, que ha dit que, sense entrar en el fons de la qüestió per esbrinar qui és el propietari, es pronuncia sobre l'ús i diu que, en aquest sentit, el camí és públic. I sobre aquesta decisió

judicial ja no hi ha més possibilitats de recursos. Per tant, sense entrar en si és un camí privat o públic, el que és clar és que el seu ús és públic, tant pel fet que s'ha emprat tradicionalment per part de la gent com per les mateixes intervencions que hi ha fet l'ajuntament, que ha invertit en el seu manteniment.

-Si hagués de destacar les principals urgències d'Alaró, quines esmentaria?

-Bé, en primer lloc, millorar les infraestructures dels carrers del poble, que estan molt malament, no hi ha ni voravies. Volem fer un estudi a fons, que potser entri dins el Pla d'obres i serveis del 2005, per embellir i millorar a fons els carrers. Després, hi ha el tema de la depuradora, o el de la necessitat de fer un veritable centre sanitari, ampliar el que hi ha, i que serveixi per a sanitat i serveis socials, que l'edifici sigui centre sanitari, centre de dia, habitatge tutelat i, encara que s'ha d'estudiar, la residència per a majors. Pel que fa a l'abastament d'aigua, tenim la sort de tenir una sèrie de pous i una font de la comunitat de regants, que pot servir en determinats moments. A Alaró,

EMAYA va fer un pou, Son Fiol, que ara no s'explota, però sobre el qual hi ha un compromís d'EMAYA per donar 700 metres cúbics diaris mentre hi hagi aigua. No diu "mentre Alaró en necessiti" sinó "mentre n'hi hagi". Nosaltres, donat que al pou hi ha aigua, volem aconseguir aquest volum per al poble, independentment que EMAYA en tregui o no.

LLEIALTAT INSTITUCIONAL

-Preveu una etapa conflictiva per a l'ajuntament, atès que les grans institucions estan governades per altres partits?

-Jo crec que hi ha d'haver més lleialtat institucional, això és el que jo deman. Quan vaig entrar a aquest ajuntament, em vaig trobar que el govern anterior havia fet una resolució de batlia el dia 13 de juny, és a dir, un dia abans de constituir-se el nou consistori, quan estaven en funcions. Una resolució que deia que les normes subsidiàries estaven aprovades per silenci administratiu del Consell. Jo, el primer que vaig fer, va ser revocar aquesta resolució i deixar que sigui el

Consell qui decideixi. I, en aquells moments, vaig parlar de lleialtat institucional, un principi que jo defens i que esper, ara, que les altres institucions també defensin. Pel fet que estiguin governats per altres partits, no esper que rompin aquesta lleialtat.

-I quina és la seva posició quant als enfrontaments que viu el seu partit?

-Tots els partits, uns més que els altres, han de fer una reflexió. Jo crec que el PSOE va tenir bons resultats electorals, però que no bastaven per poder reeditar el Pacte de Progrés, sobretot perquè altres partits perderen vots. I, ja li dic, nosaltres hem de reflexionar, però altres més, perquè són els que realment patiren la desfeita electoral. Des del meu punt de vista, el partit socialista és un partit d'idees i, per tant, resulta lògic que hi hagi més discrepàncies. És que s'ha de pensar com funcionen altres partits; qui, per exemple, li pot discutir a Aznar el nomenament de Rajoy com a candidat? I si Aznar hagués nomenat Rato, li haurien discutit?, pensa que algú hauria dit res? Bé, hi ha partits on sí es discuteixen aquestes coses.

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar i Família
Institut Català del Voluntariat

xarxanet.org

XARXA ASSOCIATIVA I DE VOLUNTARIAT DE CATALUNYA

**Connecta amb el gran portal del món associatiu
i de voluntariat: www.xarxanet.org**

Connecta-t'hi!

Per a més informació,
Institut Català del Voluntariat
del Departament de Benestar i Família,
o a l'Oficina de Benestar i Família més propera
incavol.benestar@gencat.net

012 atenció
ciutadana

Entrevista Joan Sastre, batle de Porreres

Pobles d'interior, ciutadans de segona?

Juanjo Sánchez

Són les deu del matí i al vestíbul del vell edifici de l'Ajuntament de Porreres ja comencen a arribar els primers veïns que volen parlar amb el batle. Quan acabam d'entrevistar Joan Sastre, encara són més els veïns que, asseguts als bancs, esperen el seu torn per poder traslladar-li les seves peticions o consultes. El batle porrerenc gairebé coneix tots els problemes de cadascun dels ciutadans del seu poble, un poble petit que té l'avantatge de la proximitat amb l'organisme local i els seus responsables, però que ha de patir el greuge de no disposar dels serveis que sí que poden afrontar, gràcies als forts ingressos que arriben del turisme, altres ajuntaments de la costa.

-Vostè governa a Porreres amb el suport del PSM. Com funciona aquesta relació, si tenim en compte que la composició de forces polítiques a Balears ha canviat després de les darreres eleccions locals, de manera que l'aliat d'UM és ara el Partit Popular?

-Jo crec que això no té molt a veure. Per què és que nosaltres governem ara amb el PSM?, perquè fa quatre anys UM no va assolir la majoria absoluta per governar, i el PSM ens va donar llavors una mà per tenir nosaltres la batlia i per fer feina junts. Amb aquesta feina dels quatre anys anteriors, que va funcionar i a l'àmbit del poble ens va anar jo crec que molt bé, seria molt injust que ara que nosaltres des d'UM tenim majoria absoluta no allargàssim una mà i no els donàssim l'oportunitat de formar part de l'equip de govern. Jo crec que els vàrem fer una molt bona oferta, perquè l'únic regidor del PSM forma part de l'equip de govern, du una àrea i segueix fent feina per a Porreres i per tirar endavant tots els projectes que tenim aquí. Per tant, no crec que hagi de tenir a veure la situació política de Porreres amb la resta de la comunitat. També he de dir que era molt difícil que el PP s'afegís també a l'equip de govern, era pràcticament impossible per les relacions que hem tengut en els darrers vint anys. Per això, jo crec que incloure el PSM, és més una ajuda i una manera de fer feina, no és un agraïment. Si la col·laboració amb el PSM va funcionar fins aquell moment i ara ells tenen un regidor, per què és que no ha de formar part de l'equip de govern?

-Vostè entén, doncs, que la política municipal va per un camí i l'autonòmica per un altre?

-Jo crec que són molt diferents, aquí ens guiam més per les persones que pels grups polítics. Vulguis o no, aquí a Porreres el PP va governar dotze anys, i PSOE, PSM i UM varen ser tot aquest temps a l'oposició. Si un partit està tot sol al poder, els altres sempre van en contra o en línia de crítica amb aquelles coses que normalment fa, i jo em vaig presentar perquè creia que Porreres necessitava un canvi. En aquell moment, les idees polítiques entre el PSM i UM eren més afins que ara, encara que jo no crec que a l'àmbit municipal hi hagi grans idees, no són els grans ideals els que mouen la política municipal, sinó els pro-

jectes municipals per fer una cosa o l'altra. Estic segur que aquí a Porreres, en el 90% dels projectes, ens posaríem d'acord els partits polítics, i en l'altre 10% discreparíem. Per tant, de l'únic que es tracta, per ventura, és de fer feina de manera conjunta al màxim, si és possible.

LLEIALTAT INSTITUCIONAL

"No són els grans ideals els que mouen la política municipal, sinó els projectes municipals. Estic segur que aquí a Porreres, en el 90% dels projectes, ens posaríem d'acord els partits polítics"

-Atès que periòdicament la correlació de forces polítiques a l'àmbit de la comunitat autònoma ha canviat, creu que és possible mantenir una lleialtat institucional real entre les corporacions locals i el govern autonòmic, o aquesta lleialtat és forçada?

-Jo crec que la lleialtat institucional hi és, tant vers el Consell Insular com cap al Govern balear, que és la institució amb la qual tractam més nosaltres. Després hi ha una altra cosa, que és

conèixer les persones o no conèixer-les. És a dir, és molt més fàcil per a mi anar al Consell i parlar amb Antoni Pascual, a qui veig potser tres pics al mes, que no per exemple anar al Govern i parlar amb qualsevol conseller, simplement perquè d'Antoni Pascual gairebé segur tenc el telèfon i de l'altre no. Però jo sé cert que si vaig a veure qualsevol conseller del Govern, digues Jaume Font, digues qualsevol conseller, em rebrà amb les mateixes intencions que rep a qualsevol altre batle. Que no hi ha aquesta sintonia directa, fins i tot de coneixement, és veritat i és cert que és un poc més difícil i per ventura ens costa més a nosaltres, però jo no crec que ningú que estigui al seu càrrec, tant sigui al Consell com al Govern, miri un batle perquè sigui del seu partit amb uns ulls i miri un altre batle que sigui d'un altre partit amb uns altres ulls. Consider que hem de creure en la bona fe de tots aquests consellers i crec que realment és així. El mateix dic de l'anterior Govern, sé cert que anava a veure a Pere Sampol i encantat de la vida, anava a parlar amb el president, del PSOE, i passava el mateix.

-Considera que un polític que ha passat primer per la política municipal entén millor des del Consell o el Govern els problemes dels ciutadans?

-Jo crec que totes aquelles persones que han estat als ajuntaments, encara que només hagin estat regidors de qualsevol dels ajuntaments de Mallorca, i ara ocupen un càrrec al Govern tenen una sensibilitat un poc major o entenen més de qualque manera els problemes municipals que no aquelles persones que no han estat mai a un ajuntament. Nosaltres teníem un regidor des de fa quatre anys, Sebastià Melià, que ara se n'ha anat, i el seu comentari en acomiadar-se va ser dir que tothom hauria de passar per dins l'ajuntament per saber realment com és. Quan passes per aquí t'adones de la feina que hi ha i de la feina que es fa realment per al poble, de com és aquesta institució prop del ciutadà. Això ens fa estar en tensió diària perquè cada dia veus el mateix ciutadà que cada dia té el mateix problema, i per ventura no el resols, això és una tensió constant entre els qui som aquí a l'ajuntament governant i el ciutadà que és al teu costat i que passa cada dia per explicar-te el seu problema.

Nascut el 31 de desembre del 1971, Joan Sastre Barceló és un polític molt jove que va començar com a regidor d'UM a l'Ajuntament de Porreres del 1995 a l'any 1999. L'any 1999 va accedir a la batlia de Porreres com a candidat d'UM amb el suport del PSM, amb la responsabilitat de les àrees de Governació, Projectes, Personal i Serveis Socials. A les darreres eleccions municipals va renovar mandat, aquesta vegada amb majoria absoluta, encara que ha inclòs al seu equip de govern a l'únic regidor del PSM. És titulat superior en turisme i màster en gestió econòmica. És també especialista en planificació i turisme sostenible i en direcció d'hotels. També és tècnic d'empreses turístiques. Ha fet de consultor per a empreses d'aviació, hoteleres i per a l'Administració autonòmica. Parla cinc idiomes. Ha participat en l'elecció dels projectes realitzats pel Fons Mallorquí de Solidaritat i també ha participat com a observador internacional a les eleccions presidencials i generals de Nicaragua.

TRACTE DIRECTE

-Aquesta proximitat al ciutadà, fa que sigui per a un batle un poc més difícil si cal prendre una decisió determinada?

-Crec que a vegades és difícil compaginar la teva feina de ciutadà normal dins del poble amb la feina de batle, perquè mai no l'acabes. Te'n vas a un bar a prendre un cafè i sempre et parlen de temes d'ajuntament, però això és una cosa que tries tu. La qüestió és que als ajuntaments petits, com som nosaltres, aquí tots ens coneixem, el tracte, tant meu com de la resta de regidors, és molt directe amb el ciutadà. El ciutadà ve aquí i parla directament amb el responsable que en teoria ha de poder resoldre-li el problema, nosaltres no podem dir mai "n'hem de parlar". Així com un funcionari pot contestar que primer ho ha de parlar amb el seu cap polític i ja veurem com ho arreglam, nosaltres ja al mateix moment hem de prendre una decisió, i a vegades no és fàcil. Aquesta proximitat té avantatges i té inconvenients. L'inconvenient és que el tracte és tan directe que molts de pics no saps quina resposta has de donar, i l'avantatge és que tens el *feeling* del que passa al poble, tu saps exactament quins són els problemes del poble. Jo ara passaré per la plaça i sabré quin és cadascun dels problemes dels ciutadans que han passat per aquí, que són la majoria. Gràcies a Déu, tothom qui entra demana pel batle o pels regidors que hi siguin. Per tant, és veritat que és un

inconvenient, perquè per ventura amb el tracte tan directe fa molt mal respondre i reaccionar, però també és un avantatge perquè saps exactament què pensen els veïns i el seu taranna.

-Estan preparats els ajuntaments per fer front a una segona descentralització de l'Administració i a rebre més competències per a la prestació de serveis?

"La proximitat al ciutadà ens fa estar en tensió diària perquè cada dia veus el mateix ciutadà que cada dia té el mateix problema, i per ventura no el resols"

-Jo crec que qualsevol ajuntament de les Illes Balears i la gent que hi fa feina estan preparats per rebre noves competències, no en tenc cap dubte. És el que li deia abans, com que estam molt a prop dels ciutadans sabem exactament el que necessiten, i per ventura no pegarem tombs. El major problema dels ajuntaments és que volem abastar tant que fins i tot ens passam de les nostres competències. Li posaré un exemple molt clar: quan hi ha un robatori, aquí a Porreres

on vénen els veïns a demanar auxili és a l'ajuntament, i et diuen "és que no posau municipals el vespre", la gent no sap que nosaltres no tenim les competències de seguretat i que depenem del Govern Civil, però te les exigeixen a tu. És a dir, nosaltres hem hagut de fer guàrdies nocturnes en temporades en què han augmentat els robatoris, i per tant hem hagut de dedicar part del nostre pressupost, que en teoria l'havíem de dedicar a unes altres coses, a aquesta tasca. Per tant, si ens donen més competències i aquestes vénen dotades econòmicament, sé cert que els ajuntaments donarem més serveis i fins i tot els donarem millor. Amb tot això el que passa, en la meua opinió, és que totes aquestes competències, si han de venir, han de venir dotades amb el pressupost necessari, i això vol dir més pressupost del que hi ha allà on ja tenen les competències, perquè si tens un servei centralitzat sempre et sortirà més barat que si el descentralitzes. Que venguin més competències, estic d'acord, amb aquesta descentralització els ciutadans estaran molt més ben atesos, però amb el pressupost que pertoca. L'estat dóna un fons de participació, però nosaltres demanaven al Govern balear 2.000 milions de pessetes, encara que l'any passat en va posar 1.000, per compensar tot això. És a dir, per exemple, les sol·licituds d'indemnització pel temporal de novembre del 2001 varen passar per aquí, per l'ajuntament, encara que nosaltres en teoria no tenim cap competència, la competència és de la Conselleria de Medi Ambient, però nosaltres vàrem posar una persona a posta per fer aquesta feina. Clar, què és el que ha fet el Govern, jo crec que amb bon sentit?, a la darrera legislatura posar un fons de compensació de 1.000 milions de pessetes, el que passa és que nosaltres reivindicam els 2.000 milions, que és el que vàrem demanar inicialment.

EL COST DELS SERVEIS

-Si parlem dels costos dels serveis que presten els ajuntaments, com ho fan les corporacions tan petites com la que vostè presideix per sortir-ne i donar els serveis bàsics?

-Normalment, el que es fa és donar una concessió. Però amb una concessió, al cap i a la fi els ciutadans arriben a pagar més

Els batles de l'interior de Mallorca exigeixen compensacions

Els municipis de l'interior de Mallorca, agrupats en la seva major part a la Mancomunitat del Pla, es veuen en inferioritat pel fet de no tenir els serveis que proporciona el moviment econòmic que genera el turisme a les zones costeres. Segons explica Joan Sastre, "aquells municipis que tenen empreses d'allotjament carreguen sobre aquestes empreses, hotels o apartaments, la majoria de les taxes. Quin avantatge té això?, que el ciutadà ha de pagar menys. Un exemple, la taxa de fems. "Jo l'he de repartir entre les cases que hi ha a Porreres però, per exemple a Calvià, cada plaça hotelera paga com si fos una casa. Per tant, resulta que la taxa de fems és molt inferior a Calvià, a Alcúdia o a una altra banda que no al Pla de Mallorca, on es paga el servei de fems més car de l'illa, quan sembla que hauria de ser al revés, perquè els municipis de la costa produeixen més fems que no nosaltres".

Sastre reconeix que "és evidentment que l'activitat econòmica que es desenvolupa als municipis costaners després repercuteix de qualche manera en el nostre municipi", encara que "nosaltres sempre ens queixam que els municipis turístics poden tenir més serveis que nosaltres, perquè en definitiva disposen de més recursos directes cap a l'ajuntament que no nosaltres", afegeix el batle porrerenc.

Precisament, a començament del setembre els batles de la Mancomunitat del Pla de Mallorca varen exigir a una reunió amb el president del Govern, Jaume Matas, la creació d'un fons de compensació que els permeti comptar amb els recursos econòmics i els serveis que tenen els municipis turístics. El president de la Mancomunitat del Pla, Tomàs Campaner (PP), afirma que "el que volem són doblers, ja que nosaltres contribuïm a la imatge de tota Mallorca i no tenim cap compensació". Joan Sastre es queixa que els muni-

cipis turístics repercuteixen el fons de compensació, creat pel Pacte de Progrés mitjançant la Federació d'Entitats Locals, en funció dels milers o milions de turistes que allotgen. "Però nosaltres, moltes vegades deim que no volem ser com la costa, això és clar, no volem crear aquest tipus d'empreses turístiques aquí al Pla perquè la gent tampoc no ho entendria, però sí que necessitam de qualche manera que no hi hagi una carrera diferent entre uns municipis de primera i uns municipis de segona. Un poc per això és pel que nosaltres exigim un fons de compensació que sigui realment de compensació entre els municipis de la costa i els municipis de l'interior, perquè també ens hem de beneficiar un poc els municipis d'interior dels turistes, ja que els municipis costaners també es beneficien de l'interior, de la seva imatge de la Mallorca autèntica", assegura.

perquè a més de pagar el cost de la inversió, més el cost del servei, has de pagar el benefici que pugui tenir aquesta empresa. Això ha passat amb les xarxes d'aigua i de clavegueram. Al cap i a la fi, al cap de 25 anys els ciutadans arriben a pagar més. Jo crec que aquesta no és la solució, la solució passa més per crear una empresa pública, i nosaltres anam un poc més per aquí. Una empresa pública, municipal, on hi hagi gent de caire municipal fent feina i que gestionin els serveis. Si una empresa pública pot treure el cost del servei, més la inversió que ha fet, més el benefici... Nosaltres hem de poder treure la inversió més el cost del servei. El que passa és que per ventura no t'atreveixes, o en un altre moment no s'atrevien. Jo crec que un polític, si és polític, ha de ser valent, no ha de ser només un gestor, si et presentes a un càrrec municipal tu et presentes per canviar les coses, no per deixar-les així com estan, per només fer-les funcionar. Si et presentes com a batle d'un poble és per intentar realment canviar les coses i millorar el poble, i crec que un ha de fer feina amb vistes d'aquí a vint anys, de cara a ara has de fer els projectes que tens sobre la taula, però has de planificar de cara a vint anys. La creació de l'empresa pública que he esmentat és un dels reptes d'aquesta legislatura que tenim a Porreres, una empresa municipal que faci funcionar tots els serveis.

-Molts d'ajuntaments tenen els calaixos buits i estan molt endeutats. Creu possible que, d'alguna manera, les corporacions locals puguin funcionar sense haver de recórrer a l'endeutament?

-Crec que és possible que un ajuntament funcioni sense endeutament. De fet, l'Ajuntament de Porreres, fins ara, ha funcionat sense deute. És a dir, ara tenim un mínim deute de devers 30 milions de pessetes, perquè vàrem fer el poliesportiu. Jo crec que és necessari que els ajuntaments en qualche moment s'endeutin puntualment. Si tens un servei que no funciona i per posar-lo en marxa necessites una inversió molt necessària per al

poble i l'has de fer, per què no t'has d'endeutar? En el cas del poliesportiu nostre, haurem pagat el deute i encara farem servir les instal·lacions. El que has d'anar és molt alerta, és a dir, t'has d'endeutar quan és necessari, no t'has d'endeutar l'any abans de les eleccions per fer les quatre obres, t'has d'endeutar per a inversions que siguin molt importants i necessàries realment per al poble.

FINANÇAMENT

-Quines són les fonts de finançament amb què compta l'ajuntament porrerenc?

-La primera és l'estatal, l'Estat ens envia una participació dels Pressuposts Generals. Llavors tenim una altra participació directa del Fons de Compensació del Govern, i després tenim una sèrie d'ingressos derivats de les taxes i impostos municipals, com són el clavegueram, fems o l'IBI, aquests són els generals. Després, a l'àmbit del Consell Insular i del Govern balear, ens donen doblers per a serveis que estan transferits, com per exemple els serveis socials, en part transferits als ajuntaments. Finalment, i tal volta aquesta és la batalla que lliuram els ajuntaments front al Consell i al Govern, hi ha les inversions per a projectes concrets, com poden ser les incloses en el Pla d'obres i serveis. Algunes obres les fan el Govern i el Consell, com poden ser les carreteres. Els primers ingressos són corrents, t'arriben uns doblers dels quals pots disposar, i els segons són on es mostra si un ajuntament es mou o no es mou, si un ajuntament se'n va a Palma a demanar, a exigir, a intentar fer plans pilot perquè es facin les inversions que siguin necessàries.

-L'activitat econòmica del municipi redunda directament a les arques municipals, com notaran la supressió de l'IAE?

-Clar, el cobrament de l'impost d'activitats econòmiques el per-

dem, i en teoria els doblers que deixam de recaptar per aquest concepte vendran de l'Estat. Nosaltres tenim reflectit al pressupost d'enguany la recaptació per IAE, ja que l'any passat el vàrem aprovar sense que hi hagués res concret sobre el futur d'aquest impost.

MANCOMUNITAT DEL PLA

-Una manera d'oferir serveis és mancomunar-los, com ja succeeix amb la Mancomunitat del Pla.

-Sí, la Mancomunitat del Pla agrupa catorze municipis. Es tracta d'una experiència positiva, sobretot per als municipis més petits, perquè el que intentam és agafar un servei per reduir el seu cost, aquest és l'objectiu inicial. Després, crec que també és important la relació entre la gent de la Mancomunitat, és a dir, el fet d'establir una relació entre diferents pobles que puguem tenir la mateixa problemàtica, la qual cosa fa que no només hi hagi una mancomunitat de serveis i s'aconsegueixi reduir els seus costos, sinó que la Mancomunitat pugui reclamar coses que puguin ser beneficioses per als municipis de les nostres característiques.

-Quins són els serveis mancomunats al Pla?

-Els serveis socials, l'educació d'adults, la recollida de fems i després tenim un servei d'economia que s'ocupa d'aspectes relacionats amb l'ocupació. I encara que no mancomunat, sí que hi ha diversos municipis que estan adherits al consorci d'aigües, que abasta les xarxes d'aigua i de clavegueram. Aquests són, a grans trets, els serveis. Què passa?, que després feim un concert de música clàssica a l'àmbit de la Mancomunitat, i d'altres activitats esporàdiques que també crec que són importants. Així, per exemple, al nostre poble no ens podem permetre un normalitzador lingüístic, en canvi la Mancomunitat ha rebut una subvenció de la Conselleria d'Educació i Cultura per tenir un normalitzador. Aquesta és una de les coses esporàdiques que són necessàries, però que un ajuntament petit tot sol no pot assolir. El que crec que no aconseguirem mai a la Mancomunitat són projectes, com per exemple, per fer una piscina coberta a un municipi determinat i que la resta dels pobles s'hagin de traslladar per poder-la usar.

-Com treballa el seu consistori per atendre les necessitats culturals de la població?

-És obvi que els ajuntaments són els que tenen més a jugar en aquest sentit. Nosaltres aquí tenim un avantatge molt gros, i és que tenim un caramull d'entitats que fan feina per al poble, tant culturals com esportives. Jo crec que en temes d'integració i de caire cultural, qualsevol d'aquestes qüestions ha de tenir un cop de mà de l'ajuntament, ha de donar exemple per conservar el

que són les nostres tradicions. De fet, nosaltres vàrem comprar el teatre i el reformam com un gran casal de cultura on es podrà desenvolupar tot això, i on tinguin veu les entitats, perquè aquestes surten del poble, ho fan sense ànim de lucre i enriqueixen molt la població. Sé cert que no hi ha ningú dins Porreres que no formi part d'alguna d'aquestes entitats.

HABITATGE

-A Porreres també es pateix el problema de la manca de sòl per construir habitatges o per ubicar les empreses industrials?

-L'Institut de Desenvolupament Industrial ja té uns terrenys comprats per conformar el polígon de serveis, que jo crec que és important. Aquesta iniciativa té tres objectius: primer que les empreses que ara s'ubiquen al casc urbà i vulguin sortir ho puguin fer, que els empresaris porrerencs que vulguin formar la seva empresa puguin formar-la a un cost de sòl relativament baix i finalment, si queda sòl, si hi ha algú de fora que vulgui venir que pugui fer-ho. Quant a habitatge, nosaltres hem tengut un avantatge que a la vegada és un inconvenient, i és que no hem tengut la necessitat de fer habitatges socials perquè les moratòries han fet que les empreses constructores venguessin al Pla a construir. És a dir, les constructores que no podien fer finques de pisos a Palma tenien les màquines aturades, i el que han fet ha estat venir aquí a comprar sòl i han fet finques de pisos, que no és que s'hagin venut barats, però no a un cost molt més excessiu que els habitatges socials que es fan a altres indrets. Normalment, aquests pisos els ha comprat gent de Porreres. Què passa?, jo crec que per ventura se n'han fet massa, el que podria fer que el cost de venda fins i tot baixi. Supòs que amb l'aixecament de les moratòries, aquesta pressió urbanística sobre el nostre municipi minvarà. Nosaltres som un poble de cases baixes i de no molta aglomeració, però clar, el que passa és que també era molt trist veure les parelles de gent jove acabades de casar que havien d'anar-se'n fora perquè aquí no podien comprar una casa, perquè les cases són realment cares.

Entrevista Rosa Vich, batlesa de Santa Maria del Camí

Un poble per viure

Magdalena Cortés

Rosa Vich és una dona pràctica, no perd el temps per queixar-se, sinó que tot d'una cerca solucions. També és ben santamariera i sap transmetre molt bé l'estima que sent pel seu poble. Des del seu petit despatx de l'ajuntament sembla que res no se li escapi. Segurament per la seva experiència com a mestra d'infantil té molt presents els infants, i una de les seves obsessions és que el poble tenguí bones escoles. Però també es preocupa perquè els joves quedin al poble i participin, i perquè la gent gran estigui ben atesa. Parla aviat quan contesta les preguntes, enllaça les respostes amb anècdotes, amb idees, amb projectes... L'únic moment que crida l'atenció el seu silenci és quan parlem de l'autopista. Aquí sí que es pren alguns segons de pausa, són pocs, però significatius. Malgrat les pauses i malgrat que l'autopista amenaça Santa Maria de convertir-la en un poble dormitori, sembla que, de moment, els santamariers guanyen la batalla. El poble continua creixent, però la normativa urbanística que és a punt d'aprovar-se baixa el sostre poblacional amb relació a allò previst per les normes del 88. Rosa Vich explica que des de l'ajuntament es fa un esforç perquè, malgrat el creixement i els canvis, el poble continuï sent poble i que tots els que hi viuen el sentin seu.

-Les municipals són les úniques eleccions que es guanyen al carrer?

-És veritat que són les eleccions més di-

rectes, els teus electors immediats et trien.

Tots som veïnats, et coneixen i tens un vot directe. Moltes vegades el vot municipal no és el mateix que l'autonòmic.

Rosa Maria Vich i Vich va néixer a Son Ferriol dia 24 d'octubre del 1955. Amb un any ja va aprendre a parlar i a caminar a Santa Maria. És mestra d'infantil i primària, encara que ella normalment treballa a infantil. Va començar per donar classe a diferents escoles, i fa vuit anys que és mestra a l'escola pública de Santa Maria. Ara en fa dos que està d'excedència. Des dels tretze anys ha estat involucrada en política, quan estudiava a l'institut ja formava part de moviments estudiantils. Des de principis dels vuitanta és militant del PSM, abans havia format part de diferents candidatures municipals i fins i tot havia anat a una candidatura independent. Va entrar a l'equip municipal l'any 99, era el número quatre de la llista i va ocupar el càrrec de regidora de festes i participació ciutadana. Dia 4 d'octubre del 2001 assumí la batlia de Santa Maria després que el batle Mateu Morro dimitís quan va ser nomenat conseller d'Agricultura. A les darreres eleccions municipals es presentà com a cap de llista del PSM. Actualment és la batlesa de Santa Maria i aquest és el primer any que té dedicació exclusiva a l'Ajuntament.

-El PSM ho ha patit especialment.

-Sí, a Santa Maria es veu que la gent ha seguit apostant per la gestió del PSM, clarament. Passa una cosa, als municipis, més que el color polític, encara es vota més la persona, i encara més quan més caràcter de poble té el municipi. Aquí un percentatge molt elevat de ciutadans ens coneixem, això malgrat que Santa Maria té un creixement moderat i hi ha un increment de població de nova incorporació, bàsicament de Palma.

-Vol dir que el programa electoral queda en segona pla?

-No es pot dir tampoc això, perquè si durant la legislatura no ha agradat l'estil de feina també es reflexiona. Es vota la persona, però també les coses que ha fet. Aquí passa una cosa: supòs que es manté aquesta confiança perquè durant els darrers dotze anys s'han fet moltes millores. També n'hi ha per fer, però s'han fet moltes millores i no només culturals, també d'infraestructures, com el clavegueram.

"ENS VE MOLT JUST"

-El ciutadà es confronta entre les diferents administracions a l'hora de plantejar els seus problemes?

-O bé perquè les coses no estan prou definides, o bé perquè no tenim prou informació, allà on va el ciutadà és a l'ajuntament, i de vegades sí que costa una mica

"Quan es va fer el projecte d'autopista no es contemplaren els ponts i es tallaren molts de camins veïnals"

de fer entendre que en segons quin tema l'ajuntament no pot fer absolutament res. L'Administració local també té la funció d'ajudar els ciutadans a endegar les seves demandes. Vas a la conselleria i no coneixes ningú, mentre que aquí ens coneixem tots. Primer de tot vas a veure una cara coneguda, i això et lleva part de la por, i li expliques allò tal com ho explicaries al veïnat. En molts de casos l'envies a un altre lloc, o t'informes sobre què s'ha de fer.

-Els ajuntaments haurien d'assumir més competències? Com ha evolucionat la situació?

-En els darrers anys les administracions han canviat molt amb relació a l'oferta, a

l'organització i a tot el que han de gestionar. A l'Ajuntament de Santa Maria tenim una plantilla de devers 50 persones per a una població de 5.000 habitants. Abans era molt més senzill, quan jo era nina l'ajuntament funcionava amb un administratiu, un policia i un de brigada. S'ha passat a un ventall de personal, perquè de cada vegada assumeixes més coses, perquè socialment hi ha unes demandes diferents de les de fa 20 anys. Això és una realitat a nivell escolar, a nivell de benestar social, a nivell d'infraestructures.

La realitat és que assumim de cada vegada més competències, i això crec que és positiu perquè som l'Administració que millor coneixem les demandes i la realitat, però si això no va dotat així com toca, és una situació desbordant.

Per tant, tenim una realitat a assumir que no sol venir equiparada amb tota la injecció econòmica que hauria de tenir, i parlem de persones i d'infraestructures bàsiques, no de luxes. Ens ve molt just.

-El que vol dir és que no es preveu el finançament de les competències que assumeixen els ajuntaments.

-Posaré un exemple molt clar. Nosaltres tenim una residència reduïda, però que ens sobra per al poble que tenim i per al futur. És una residència de 38 places i de moment el 50% de residents són d'altres municipis, tenim 12 o 13 santamarier, i no ens hem de plantejar créixer, perquè la nostra realitat la tenim més que coberta. A la residència no hi pots escatimar recursos, i ahir va venir un santamarier assistit i no el vaig poder acollir. Si hi hagués més recursos econòmics de benestar social ens ho podríem replantejar. O simplement la comunitat s'hauria de plantejar que és fa amb els padrins.

Igual passa amb les escoles, de 0 a 3 anys no està regulat, o ho assumim els municipis o què passa? Què passa amb les mares que han de fer feina i tenen fills petits?, ho assumim els municipis. Aquí nosaltres tenim 1-3, però no tenim 0-1, no perquè no tenguim ganes d'assumir-ho, però no podem perquè no tenim espai, ni tampoc personal, i no vull fer un 0-1 per a gent que té poder adquisitiu. Ho he de fer obert perquè tothom hi pugui participar.

Són unes realitats dures i amb això l'Ad-

ministració haurà de prendre decisions, per una cosa molt senzilla, per la pressió social.

-Aquesta manca de finançament és per manca de voluntat o de recursos?

-La comunitat autònoma també té els recursos que té, i el que ha de fer és gestionar-los. Jo el que dic és que la majoria d'aquests recursos vénen dels impostos, i si volem qualitat no es poden rebaixar. No hem de caure en aquesta fal·làcia. Jo tenc ben clar que els serveis bàsics han de ser de qualitat, i per a tothom. Sobretot amb les persones no es poden escatimar recursos, i els recursos vénen dels impostos. Els polítics el que hem de fer és gestionar bé els recursos. Llavors dependrà de les teves prioritats per destinar-los.

-Fins a quin punt vos afecten els canvis de Govern a la comunitat autònoma?

-No hi ha males comunicacions entre les administracions. Si ens afecta ens queixarem. Els polítics som persones i també sabem escoltar, i les coses es poden reconduir. Jo inicialment esper i confii que es prioritzin les coses bàsiques. A criticar sempre hi som a temps. Jo som una persona que m'estimo més pensar en positiu.

LA MANCOMUNITAT

-I com funcionen les relacions entre els municipis?

-S'estableixen a un parell de nivells, un és la mancomunitat. Jo dins aquest món som bastant novella, però ja hem fet dos plens a la mancomunitat i allà sí que tens aquest contacte municipal. Poses en comú i aprens molt de gestions que es fan a altres municipis. A nivell no oficial també hi ha molta comunicació amb els municipis de prop, ara avui tenim festes, nosaltres havíem de menester un cadafal i Santa Eugènia en té i ens el deixa, encara que no és de la mateixa mancomunitat, però és pròxim.

"Som una societat bilingüe"

"Per a mi el bilingüisme és que les dues llengües estiguin al mateix nivell, després que cadascú triï la llengua que vulgui". Per a Rosa Vich, la funció de la llengua és la comunicació i tothom té dret de ser atès en la seva llengua. "Per tant els funcionaris haurien de saber i emprar les dues llengües al mateix nivell. Jo com a ciutadana, si vull exercir el meu dret, m'han d'entendre. El debat que es planteja en aquests moments no ho contempla, i per tant no hi estic d'acord".

Era el debat que es plantejà amb l'arribada del Partit Popular al Govern i la proposta de reduir el nivell de català exigint als funcionaris. Va ser necessari tornar a recordar això que comenta Rosa Vich, el dret "que m'entenguin". Tot i que, segons reconeix la batlesa, a Santa Maria no es planteja aquest problema. Rosa Vich pensa que "si socialment no es defensa el bilingüisme, la gent és còmoda i per tant hi ha el risc que com que amb el castellà ja ens entenem ja no farem l'esforç." A les persones que vénen per un període curt només demana respecte per la llengua del lloc, però a la gent que queda Rosa Vich els demana un esforç "perquè la nostra realitat és també la llengua."

Compartim recursos, experiències, ... també depèn molt del tarannà de cadascú. De compartir i parlar sempre treus coses positives. D'aquest posar en comú coses, t'enriqueixes, i és el que feim els municipis.

-I a nivell de la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB)?

"Dins d'aquests anys de gestió del PSM no s'ha requalificat cap sòl rústic o urbà, ni un"

Jo hi he anat molt poques vegades, he assistit a dues assemblees anuals. Per a mi és un poc distant. Una de les gestions que feren va ser aconseguir el Fons de Compensació Local. Per primera vegada, i gràcies a la pressió de la FELIB, els municipis varen rebre de la comunitat autònoma mil milions de pessetes per repartir-se a partir d'uns criteris. La comunitat autònoma no havia invertit mai uns milions no fiscalitzats, els podies incorporar al pressupost i destinar-los al que tu volies. Enguany no s'amplia, havíem demanat que fossin 2.000 milions, però es mantenen els 1.000 milions de pessetes.

-S'haurien de potenciar les mancomunitats?

-Aquesta experiència sembla que funciona molt bé a la Mancomunitat del Pla, on tenen una realitat molt diferent, perquè hi ha municipis molt petits. A la nostra mancomunitat tens realitats un poquet diferents. Hi ha un Marratxí i un Inca, que no tenen res a veure, i que tenen molts de serveis que gestionen directament fora de la mancomunitat, i després tens Binissalem, Lloseta o Santa Maria que són municipis entre cinc mil i busques d'habitants, i després Consell, Alaró o Campanet que són devers tres mil habitants. De tota manera cada mancomunitat ha de crear la seva manera, i si no és possible mancomunar-ho tot, sí que és possible fer-ho per interessos, i sempre en surts beneficiat.

EL POBLE

-Què li suposa a Santa Maria aquesta proximitat de Palma? Ha afavorit un major creixement urbanístic?

-La situació geogràfica no la canviarem. És veritat que hi ha hagut un creixement que ha estat en part natural i en part per la incorporació de nous santamariers venuts d'altres indrets. És més fàcil arribar a Palma des de Santa Maria, que no travessar Palma. Tenim molt bona connexió amb el tren i la línia d'autobusos.

A nivell urbanístic, tenim unes normes aprovades de l'any 88 amb tot un sòl urbà disponible, i ara ens trobam a la fase d'aprovació de les normes que regiran els pròxims anys. Per altra part, com que aquí, i jo dic, per desgràcia, havíem quedat exclosos de la moratòria, perquè no havíem crescut, això se'ns ha girat en contra, i ara es fan una sèrie d'edificis que segurament Santa Maria per ella mateixa no hagués fet. Això, de tota manera, és el que les nostres normes permeten.

A les normes que ara tenim aprovades per ple creixem una miqueta en sòl urbà, perquè requalificam tota una zona esportiva, perquè ja teníem tot l'aspecte esportiu cobert, i requalificam una petita part de rústic a urbà, però per a equipament esportiu, en vistes que les instal·lacions amb el temps s'hauran d'ampliar. I després hi havia una zona industrial del 88 que no té sentit, tant que tenim un polígon. Aquesta zona una part es fa urbana,

una part es fa esportiva i una zona escolar, perquè també l'equipament escolar actual serà insuficient a curt termini. I en canvi, reduïm altures, amb les normes del 88 es permetien fins a tres altures. Ara, màxim, permetrem planta baixa i dos pisos, i a segons quins indrets només planta baixa i un pis. Aquestes normes són pendents d'aprovació, ara hem de debatre les al·legacions, si són substancials s'hauran de tornar a posar a exposició pública, reincorporar-les i després: Consell Insular.

En conclusió, reduïm el sostre poblacional però continuam creixent. Ara tenim devers cinc mil habitants, i les normes del 88 preveïen fins als deu mil en sòl urbà, i ara em sembla que anam fins als set mil i busques, gairebé vuit mil habitants. Això si s'edifica tot, segons les previsions màximes.

-Hi ha la possibilitat que Santa Maria acabi integrat a la perifèria de Palma.

-Esper que no. Al llarg d'aquests anys que hi ha hagut el PSM, els darrers dotze, devem ser dels pocs pobles on no s'ha aprovat cap urbanització. El que s'ha construït es permet segons les normes del 88 perquè allò és sòl urbà. Només tenim una urbanització, però no s'ha aprovat en aquests anys, després també hi ha un nucli anant cap a Pòrtol que s'haurà de regular, però ve de devers trenta anys enrere. En aquests anys de gestió del PSM no s'ha requalificat cap sòl rústic o urbà, ni un.

-La proximitat a Ciutat també té implicacions pel que fa a la identitat de poble i a les relacions entre els residents. Com es viu això?

-És evident que el nostre municipi no pot absorbir la sortida professional de tots els seus ciutadans, que més voldria jo! Tota aquesta gent que surt a les vuit del matí i torna a les vuit del vespre fa molt poca vida dins el poble, i hi ha un percentatge de la població que ho fa.

A Santa Maria crec que hem aconseguit fins ara tenir aquest arrelament de poble, i això és important, sobretot per la proximitat de Palma. El lema del PSM era "un poble per viure i conviure" i que sen-

tir-te santamariers sigui un orgull. Per sentir-te d'un indret, no basta haver-hi nascut, És necessari apreciar el territori i tenir-hi lligams afectius. Santa Maria no és el poble més guapo, però és el nostre, aquest sentiment el tenim i s'ha de potenciar. I per això hi ha d'haver una aposta forta per part de l'ajuntament i les associacions del poble.

Hi tenen molt a veure les escoles, si tenim un servei de qualitat, molts de nins queden al poble i aprenen a estimar-lo. Des de l'Administració procuram potenciar que els nins quedin. També activitats com els sopars de barriades cerquen fomentar la convivència i el coneixement dels veïnats d'aquell carrer. Abans preniem la fresca i ens coneixíem tots, però ara, si no ho fomentam des de les institucions i les associacions, no es fa.

Darrera cada una de les festes, per part meua hi ha un objectiu clar. Per què faig la Fira de l'Ametlla? Perquè aquest és un dels pobles on més s'ha reconvergit l'ametller, tenim una producció bona, tenim la llet d'ametlla, i m'interessa promocionar el producte d'aquí, i que la gent sàpiga que hi ha una ametlla mallorquina que té més qualitat i que és més bona que la que ve de fora. No va ser una fira més, és una fira que té un objectiu molt clar: reivindicar la llet d'ametlla i promocionar un producte que tenim. I així amb totes: Trobada de Dimonis, ara s'ha fet la segona i vull que sigui permanent. Els joves són mals d'arreplegar i aquí la colla de dimonis havia agafat una certa força, però, a més, pretenc

"D'aquest posar en comú coses, t'enriqueixes, i és el que feim els municipis"

que es relacionin els joves que tenen aquesta curolla i que els joves de Santa Maria estimin aquesta tradició i que hi participin. I això contribueix a interrelacionar gent, tu ho has de proposar, d'incentivar, després la gent hi anirà o no hi anirà.

Benvinguts siguin tots els santamariers de nova incorporació però, si vénen aquí, que participin. Santa Maria té moltes mancances, no té segons quins serveis, però si han vingut a viure a Santa Maria és perquè té unes compensacions a uns altres nivells, de tranquil·litat, de vida de carrer, doncs aprofita-les!, viu-les, gaudeix i participa!

L'AUTOPISTA, FRONTERA ARTIFICIAL

-Ara que es torna a reobrir el debat de les autopistes. Com ha viscut Santa Maria el pas de l'autopista?

-Estam nafrats i ben nafrats amb la que tenim. El nostre terme té una realitat que és que l'autopista, a part del que suposa de divisió de terreny, quan es va fer no contemplà les comunicacions com tocava. Quan es va fer el projecte no es contemplaren els ponts i es tallaren molts de camins veïnals. Com és possible que a un poble que manté una pagesia hagi d'anar a voltar a un grapat de quilòmetres? Mateu Morro es va trobar que no

eren prevists ponts a camins públics, i com que no estaven pressupostats dins el projecte, no hi havia res a fer. Es feren uns ponts soterrats, curts, baixos, per on de vegades no passa ni un tractor ni un camió, tot això a part de la contaminació acústica. Jo puc mostrar escrits on demanem que se solucionin aquests problemes.

-Què opina del projecte que hi ha d'ampliar l'autopista Palma-Inca i potenciar el trajecte Inca-Manacor?

-Jo personalment consider que ja hi ha una carretera prou bona des d'Inca a Manacor, que és per allà on vaig normalment, i és una carretera recent. Som més

partidària potenciar un transport públic competent. El tren a Santa Maria té una freqüència horària bona en moments punta, però tot el dia no, hi ha escrits i demandes perquè es mantengui aquesta freqüència al llarg del dia, si la tenguéssim no hauríem d'usar el cotxe. Tanmateix això d'anar amb el cotxe per tot, Mallorca no ho pot absorbir, i d'això n'hem de ser conscients.

-Santa Maria ha canviat molt gràcies a l'autopista?

-Ha canviat, evidentment (silenci). Però de tota manera, nosaltres ara hem de fer una remodelació de la carretera. Amb els comerciants ja hem parlat molt d'aquest tema, perquè a la carretera tenim una zona comercial forta, i molts de serveis, i a ells no els interessa que es desviïn els cotxes. Segons quin tipus de cotxe és millor que vagi per l'autopista, però no tots. Hi havia un grup polític que va proposar que part de la carretera fos per a vianants, evidentment amb això no hi estam d'acord, perquè hi ha un sector comercial que viu de la carretera i darrere un bar hi ha tota una xarxa d'oferta de feina.

-Què preveu a curt termini per a Santa Maria?

-Jo crec que Santa Maria ara es troba a un nivell d'oferta d'infraestructura, tenim aigua potable canalitzada, pluvials canalitzats, biblioteca, residència... que és una realitat. No es tracta de fer coses noves, es tracta que fer més acollidores les zones que tenim, que facilitin la convivència, que et convidin a seure i a parlar una estona. Ara hem d'entrar dins una fase d'embelliment del poble, i hem començat per la carretera. Dins el que són infraestructures, a curt termini farà falta l'ampliació escolar, que no és una competència nostra, sinó de la Conselleria d'Educació. I com a coses directament nostres, tenim pendent un casal d'entitats que aglutini i fomenti la relació entre les associacions. No som partidària de separar casal de joves i casal de gent gran, els joves poden aprendre dels grans i els grans dels joves. Abans els veïnats i els padrins també educaven, i això s'ha de fomentar.

Entrevista a Maria Cabot, batlesa de Bunyola

Una aposta pel diàleg i la participació ciutadana

Antoni Oliver

Maria Cabot, batlesa de Bunyola, aposta per un creixement sostenible en el seu municipi. Un poble de muntanya amb unes característiques molt marcades i que té, dins el terme municipal, llocs com Orient i sa Coma, que són realment paisatges idíl·lics. Opina que la problemàtica dels municipis no turístics és trobar una solució que activi la seva economia. Pensa que Bunyola ha d'aprofitar els seus recursos naturals, els paisatges, les finques dedicades a l'agroturisme i explotar sa Comuna amb la reintroducció d'oficis tradicionals i tot posant-hi en marxa rutes de senderisme. El poble té molts de problemes -aparcaments, unitat sanitària, distribució d'aigua- però creu que amb el consens de tots es poden fer coses i, sobretot, amb l'aposta clara per la conservació i la sostenibilitat. El nou equip de govern a Bunyola, encapçalat per Maria Cabot de l'Entesa dels Independents, a més del més PSOE i PSM, aposta per la participació ciutadana i pel diàleg per resoldre els problemes del municipi.

-Quins objectius té el nou equip de Govern de l'Ajuntament de Bunyola?

-El nostre objectiu, d'aquest equip de govern és fomentar la participació ciutadana, obrir les portes, que l'ajuntament sigui la casa de tots, que tothom pugui dir el que li sembli, demanam que les crítiques siguin constructives, posar l'ajuntament a l'abast del ciutadà és el més important.

-Com enfoca un ajuntament no turístic com Bunyola la problemàtica urbanística?

-Elaboram les normes subsidiàries, que a Bunyola ja fèiem falta, i ens hem trobat amb unes normes totalment obsoletes, però de fet sí que hi ha una coordinació entre l'ajuntament i les altres institucions. Hi ha temes que el Consell de Mallorca i les conselleries tenen en compte per fer un control. Estam contents de la coordinació entre les institucions que tenen a veure amb l'urbanisme, supramunicipals. És molt necessari fer les normes i ens hem proposat tenir-les enllestides a finals del 2004. Ara tenim la part rústica quasi feta i hem d'abordar el tema urbà. Pel que fa a un major control urbanístic, hem contractat una persona més per dur un control més eficient, i això es farà amb la coordinació de l'arquitecte municipal i dels serveis jurídics i dels regidors responsables. Es farà un bon engranatge per consolidar aquests assumptes de cara al 2004.

-Són unes normes proteccionistes o més permissives?

-Són bastant proteccionistes tot i que sabem que hi ha d'haver un espai per créixer. El que pensam és que hem de créixer en la mesura de les possibilitats del municipi. Per tant, ja està en marxa l'Agenda Local 21, crearem el fòrum ciutadà, i el mateix poble serà l'encarregat de dir la seva opinió sobre cap on vol que es creixi i s'haurà de tenir en compte tota la infraestructura per al creixement i consolidar-lo. La nostra intenció és que els fills i néts de ciutadans bunyolins puguin tenir un lloc en el mateix poble, sempre amb respecte i amb la conservació.

-Quins són els principals problemes de Bunyola?

-Per exemple, els joves han d'anar-se'n ara a estudiar a un altre poble per fer l'ESO, han d'anar a Sóller els de Bunyola i els de Palmanyola a Palma. Hem de cercar la manera que hi hagi un centre d'ESO dins el poble, perquè prest tendrem un índex demogràfic important, per poder pensar en un possible institut a Bunyola. Conflictes n'hi ha molts. Ara l'Agenda Local els detectarà.

-El poble té molt de creixement demogràfic?

-Creixem en població d'una manera important. No només al nucli històric, sinó també a Palmanyola i a sa Coma, que té dues zones, i sa Coma de baix és la que ara més

augmenta el nombre d'habitants. Existeixen també uns nuclis de població que encara no estan legalitzats, però que han incrementat la població, com són ara Cas Binissalem, Cas Molí etc. Sa Font Seca, que està en procés de recepció. Tots aquests nuclis augmenten progressivament de població i fins i tot el nucli històric de Bunyola.

-Palmanyola encara es vol independitzar?

-Ha sortit alguna vegada aquest tema i no vull dir que no hi hagi persones que així ho volen, un grup va treure el tema a les eleccions. Uns volen que s'integri totalment sense que sigui entitat local o bé els que governen a Palmanyola volen seguir així. El batle pedani es tria democràticament, però els vocals els trien a dit. Per tant, hi ha una mica de polèmica en la forma de govern de la pedania. Demanam fa anys, no és la primera vegada, ho demanàrem en el darrer ple, una llei de funcionament de les entitats locals menors a les institucions supramunicipals, i encara no hem rebut resposta. En aquesta legislatura ja hem tornat a demanar aquesta llei de funcionament, precisament per evitar aquests possibles malentesos sobre qui ostenta l'autoritat en alguns temes referents a les pedanies. És un tema que s'ha de resoldre i reiteradament ho hem demanat i la junta veïnal de Palmanyola pensa sol·licitar aquesta llei al Govern. Ara els ajuntaments es regeixen per la Llei d'entitats locals, però no hi ha normativa sobre les entitats locals menors i per això la demanam. Està en suspens per alguna cosa, possiblement per la problemàtica d'algun municipi concret, però s'ha de fer.

"Tenim tot el dret que per als bunyolins el túnel de Sóller sigui gratuït"

FORMES DE FINANÇAMENT

-Quin model de finançament tenen?

-Nosaltres no som un poble turístic, només tenim uns grups de ciclistes que vénen a la primavera i, gràcies al tren de Sóller, també hi ha autocars que circulen per dins el poble, però no deixen, econòmicament, gran cosa. Les indústries que teníem, el palo, ja no són a Bunyola, i no tenim un mitjà per sanejar el deute que hi pugui haver a l'ajuntament. Històricament sa Comuna ha nodrit econòmicament el poble. Era un espai forestal, s'hi treia llenya, i érem un dels pobles de Mallorca que subministrava carbó a tota l'illa, hi havia les sitges i pràcticament totes les famílies tenien un carboner. Això va fer que no s'haguessin de pagar segons quins impostos i tot sortia d'aquest romanent. Des dels anys seixanta això ha disminuït de cada vegada més i ens hem hagut de finançar sense aquesta entrada tan important que representava la llenya i el carbó. Ara tenim un deute històric. Ara ens finançam dels fons de cooperació que ens donen com als altres municipis i hem de treballar en el propi finançament.

Maria Cabot (Palma, 1959). Professora de primària, ha estat directora del centre escolar de Santa Maria. Des de març del 2002 és regidora de Bunyola per la candidatura Entesa dels Independents. El mes d'abril del 2002 va ser elegida batlesa de la localitat, mitjançant una moció de censura amb el suport de l'esquerra contra el batle del Partit Popular. Després de les passades eleccions municipals en coalició amb el PSM i el PSOE va ser elegida novament batlesa del municipi.

-Com ho pensen fer?

-Hem d'actualitzar les taxes. Per exemple la taxa d'aigua que és irrisòria, de fet hi ha unes taxes aprovades que no es poden aplicar, perquè no som subministradors, però ara ens convertirem en subministradors. S'han de posar al dia totes aquestes coses que permetran fer una mica més d'inversió i equilibrar el deute.

-Li sembla correcte el model de finançament del fons de cooperació?

-És un model on cada municipi rep uns doblers segons el nombre d'habitants que té i nosaltres no entrem ni sortim en aquest tema. Creim que el que se'ns dona és el que ens pertoca. Ara, sí que creim que tenim un terme municipal molt gran, que hi ha molts de nuclis de població i que el fet de tenir cinc mil i busques d'habitants dispersos, dificulta una actuació policíaca, de les brigades municipals..., qual-sevol actuació que es pugui fer dins el municipi. Ens han ajudat molt, seguirà la tònica d'ajudar els municipis que més ho necessiten, però no és suficient per proveir totes les necessitats. Hi ha coses que han quedat una mica obsoletes, per exemple el que comentava de l'aigua, però no es poden

apujar de cop les taxes, s'ha d'anar progressivament. L'altre tema és com fer arribar l'aigua als extraradis, es poden fer més dipòsit, però han de poder pujar al nivell, perquè el poble no està ple de pujades i baixades. Cada any hem tengut una participació i una subvenció del Pla d'obres i serveis, sobretot a Bunyola i a Palmanyola. Actualment es fa una reforma de pluvials a Palmanyola i al centre històric es fa un aparcament. Però ara, fins al 2005, el Pla va dirigit a l'aparcament. Ara presentarem noves fases del clavegueram. L'any passat en fons europeus vàrem estirar les voravies i ara hi ha d'haver una segona fase.

EL PROBLEMA DEL TRANSPORT

-Com tenen el tema del transport?

-Ha millorat. La Conselleria va fer un conveni per ajudar les petites empreses de transport i les freqüències augmentaren molt. Esper que això continuï millorant. Encara no hem fet la presentació dels nous horaris, i fins i tot es pot anar a Orient amb un servei a la demanda i s'ha ampliat fins a sa Coma, Palmanyola i a sa Font Seca. Per tant estam satisfets d'haver aconseguit aquest augment considerable. També la Conselleria ha fet un concurs per dur els nins a escola, a Sóller.

-Una altra reivindicació que tenen vostès és que el túnel de Sóller sigui gratuït?

-Clar que sí, creim que tenim tot el dret de demanar-ho, perquè tenim un percentatge important del túnel dins el terme municipal de Bunyola. Iniciarem unes gestions amb les conselleries pertinents per resoldre aquest tema. Actualment tenim bunyolins que fan feina a Sóller i han de pagar cada dia el peatge i han d'anar i venir cada dia, i el peatge és car. Això no es pot mantenir, és un problema, i trob que el túnel té quasi un 70% de la seva longitud dins el terme de Bunyola, i un solleric no paga peatge i aquí sí. Aquesta és una antiga reivindicació que crec que s'ha de solucionar. L'any passat es va poder aconseguir per als alumnes, però hem de seguir amb aquesta reivindicació.

"Creixem en població d'una manera important. No només al nucli històric, sinó també a Palmanyola i sa Coma"

-Han actualitzat el cadastre?

-Es farà. Hi ha una cartografia totalment revisada i hem d'enviar una carta als ciutadans perquè es puguin informar d'aquesta qüestió. Amb les noves urbanitzacions ens convé tenir el cadastre actualitzat.

-Totes aquestes urbanitzacions són legals?

-No totes són legals i s'ha iniciat el camí per solucionar aquest problema via incloure-les com a nuclis rurals de població i les que no es puguin incloure, dins un règim especial. Volem veure fins a quin punt es pot acceptar o no la urbanització, hi ha bona voluntat, tant de part dels habitants de les urbanitzacions com per part de l'ajuntament, però s'han trobat uns entrebancs que ja és hora que es resolguin i aquesta problemàtica ha de tenir una solució, encara

Agenda Local 21

Actualment Bunyola té en marxa la seva Agenda Local 21. L'Agenda té dos eixos principals. D'una banda la sostenibilitat i d'altra la participació ciutadana. Aquests dos temes són tractats per una comissió tècnica que en aquests moments està formada per vint-i-quatre persones, tècnics i persones que coneixen el municipi, i en fa un diagnòstic amb les necessitats del poble a nivell urbanístic, mediambiental, etc. i d'aquí sortirà la radiografia de la situació i del que el poble ha de menester per a una sostenibilitat i la millora de la qualitat de vida. La batlesa confia que aquest procés durarà devers mig any i més o menys el mes de maig es podrà començar a treballar en un pla d'acció i el fòrum ciutadà que es crearà paral·lelament, també hi participarà. Aquest fòrum també determinarà el Pla d'acció.

Segons Margalida Cabot, aquesta diagnosi de l'estat actual segurament situarà l'urbanisme i el medi ambient com a temes clau ja que "fa molts d'anys que s'ha de posar en marxa una nova normativa urbanística i d'altra banda s'ha

de donar una solució al tema viari, perquè tenim un problema greu d'aparcaments i de places. També s'ha de desorganitzar el centre del poble pel que fa a trànsit i cercar vies de circumvallació, aquest serà un punt prioritari i l'altre tema calent és el de la manca d'infraestructures".

La batlesa creu que "hi ha poques infraestructures que puguem utilitzar, segons les necessitats del poble. Se'ns demana un espai per a un museu etnològic, un altre per a l'associació d'amics de Ks-lowki que és un pintor que va residir aquí". El mateix ajuntament, diu, queda petit i de fet no reuneix les bones condicions que s'ha de menester qualsevol ajuntament.

Així mateix creu que "és una assignatura pendent tenir més zones verdes, cercar uns espais adequats per als nins i per a la gent major també s'ha de cercar un espai més gran, una biblioteca més gran. A dins la zona urbana hi ha espais". Però, espera, que tots aquests temes que s'han de replantejar sortiran a la diagnosi i que aquest document serà un bon punt de partida per treballar.

dents, PSOE i PSM; però anam units com si fos un sol grup i tenim la garantia que la feina no es fa debades. No queda damunt la taula, sinó que la tasca fa el seu camí. Hi havia il·lusió per fer les coses en els consistoris anteriors, però no pogueren, i nosaltres varem aconseguir pactar amb altres grups i fer una majoria estable. Jo vaig ser batlesa la primera vegada per una moció de censura, perquè la situació era molt estancada quan governava el PP en minoria. Ara hem pogut unir les forces de tres grups diferents que tenen cadascun la seva ideologia, però per un bé comú, que és el poble de Bunyola, hem sabut posar-nos les piles.

-Vostè ha fet una al·lusió molt interessant a la situació dels municipis no turístics. Quines activitats pot potenciar Bunyola per fomentar la seva economia?

-Tenim dues sortides bones. Una és sa Comuna que és un espai natural d'una riquesa impressionant, hem de saber veure l'horitzó de futur en aquest espai. Actualment hi ha molts de grups presents a sa Comuna, caçadors, esportistes, defensa forestal i una gran quantitat de col·lectius que hi desenvolupen la seva activitat. Ara el que hem de fer al consell de sa Comuna, amb totes les opinions consensuades, és una feina per relançar aquest espai. Tenim projectes que han d'anar ara a la Conselleria de Medi Ambient. Hi ha molts de projectes, fins i tot ja n'hi ha un de subvencionat, com és el de la repoblació d'una zona que va ser afectada per un incendi. Un grup de biòlegs va presentar aquest projecte i se'ls concedí una subvenció i els biòlegs estan integrats dins l'Agenda Local 21 i aquest serà un dels projectes que inclourà l'Agenda. Ara ja hi ha coses començades, i volem que dins sa Comuna es tornin a exercir i a donar a conèixer els oficis tradicionals, com les sitges, els forns de calç, les cases de neu, fer que tot això es valori i que la gent ho conegui.

POTENCIAR L'ACTIVITAT ECONÒMICA

-Què més es pot fer per potenciar l'activitat econòmica?

-També hi ha els agroturismes. Actualment hi ha cinquanta-cinc possessions, segons el catàleg de béns patrimonials i som un dels municipis més rics quant a patrimoni. Totes aquestes possessions tenen una gran categoria, basta esmentar Raixa o Alfàbia que són conegudes més enllà de Mallorca. Ara hi ha catorze agroturismes. Creim que aquests aspectes s'han de revitalitzar i ens hem d'ajudar mútuament per superar aquest estancament econòmic del poble.

-Les possessions tenen activitat econòmica?

-Molt poca, però hi ha catorze agroturisme i no hi ha massa activitats fora d'això. Abans hi havia una molt gran producció d'oli a aquestes finques, però ara això s'ha acabat, actualment es restauren algunes tafones, però només hi ha qualque possessió que produeixi oli. Les que no es dediquen a l'explotació turística tenen alguna activitat agrària, com pugui ser el secà, ametller, però és difícil i demanen tot tipus d'ajuda, perquè mantenir l'activitat és difícil. Ara volem fer unes visites a les possessions i intentar donar a co-

que no sempre sigui a satisfacció de tothom de manera absoluta.

-Manquen infraestructures sanitàries?

-Necessitam un centre de dia per a la gent major. Volem canviar la unitat sanitària, que ara està a un segon pis, ha de ser més accessible, a una planta baixa. També hem de tenir més assistència mèdica... de metge de família i de pediatra. Sobretot reivindicam tenir un metge les 24 hores. Creim que la població ho requereix i aquest serà el punt de partida per poder demanar una nova unitat sanitària.

-Tenen vostès molts de problemes, pel que diu...

-Més que problemes es tracta de situacions a les quals ha arribat el poble. No vull de cap manera fer cap crítica ni a l'equip anterior ni a ningú. Cadascú fa segons les circumstàncies i el moment. Un ajuntament en minoria com l'anterior, difícilment pot dur endavant un projecte. El que importa és tenir una majoria per tirar endavant un programa i ara l'actual majoria té set regidors de tretze i això permet dur endavant el nostre programa, som tres grups, indepen-

nèixer el patrimoni. Hi haurà una línia per restaurar aquestes possessions, arribar a acords amb aquestes finques.

-Quins productes poden tenir denominació d'origen?

-El palo Túnel és un producte d'aquí, encara que darrerament estigui a un polígon. Ara no sé com resoldrem el tema de l'antiga fàbrica de palo. Després, l'explotació agrícola d'aquestes possessions, no crec que doni per fer denominacions d'origen dels productes. Però és un tema que s'ha de mirar. Crec que el més factible bàsicament és treure una rendibilitat al paisatge.

-Es potenciaran rutes turístiques?

-Tenim el centre històric, sa Comuna i Orient, que és un paratge idíl·lic i hem de tornar a donar-li el valor que té. Aquest paisatge s'ha de valorar. De fet, hi ha ja itineraris de cap a sa Comuna, aquí sortirà un projecte d'itineraris, de rutes i senderisme. També tenim una bona part de l'equitació de Mallorca, hi ha el Centre d'Equitació de Mallorca (CEM) on sempre es fa el torneig Infanta Elena i que té una activitat important, a més també hi ha Son Molina que és un altre centre d'equitació, que fa poc va celebrar un concurs de salts de ponis, al qual vengué gent de tot l'Estat espanyol. Fins i tot la Federació d'Equitació es vol situar a Palmanyola. Seria també molt interessant, de fet s'ha parlat d'establir algun conveni amb els agroturismes per divulgar aquest patrimoni cultural, etnogràfic i paisatgístic. Hi ha uns espais molt ben equipats i els hem de donar algun profit per als habitants de Bunyola.

-Tenir sa Font de la Vila suposa ingressos?

-No, el que passa és que pagam molt més barat el preu de l'aigua. Respecte de l'aigua, ara cada nucli té els seus preus i intentarem unificar les tarifes amb la municipalització del servei. No és un problema, però hi ha molta de feina per fer, el subministrador de Bunyola és públic i el de Palmanyola no, i ara volem municipalitzar aquest subministrament.

-Ara tendran també un polígon de residus.

-S'ha de començar ja. Se'ns ha demanat llicència i això serà molt important, perquè tendrem el polígon de residus, Son Reus i la central elèctrica tot a la mateixa zona i això suposa un impacte. Volem una pantalla verda grossa, perquè no arribin olors ni cap problema i poder preservar els veïns d'aquestes zones. Són coses que tenim i no ens queda més remei que assumir-les i intentar treure'n algun profit.

-A quins organismes supramunicipals pertanyen?

-Som a la Federació de Municipis de les Balears (FELIP) i ara al Fons de Cooperació i Solidaritat que és una associació de municipis per dur a terme programes de cooperació, i també entrarem a Mallorca Rural. El que la FELIP pretén és donar veu a tots els municipis, trobar assessorament, etc. Ara bé, hi va haver una escissió i es va fer una federació més reduïda, però crec que amb la nova junta la cosa continuarà igual. Després des de Mallorca Rural, que presideix el batle de Valldemossa, podrem participar en el programa

"Tenim un patrimoni paisatgístic i etnogràfic important i s'ha de donar a conèixer"

europeu d'ajudes Líder. Participam a totes les associacions que podem, per poder treure el màxim profit i sobretot tenir assessorament. Necessitam en molts d'aspectes ajudes de tipus tècnic, encara que tenim uns serveis jurídics bons, els municipis petits necessitem ajut, perquè no podem cobrir les nostres necessitats.

-S'han plantejat el tema de participar a alguna mancomunitat?

-És un tema que ens hem de plantejar, hem de fer reunions. Hem tengut molt bona relació amb Sóller. Pel que fa referència a l'institut hem estat units a la Mancomunitat de Tramuntana, però finalment ens exclogueren de l'institut d'Esporles i ara no sabem on anar. Jo crec que som realment un municipi de Tramuntana, amb Banyalbufar, Estel·lencs, etc. Ara no hi som, perquè l'institut d'Esporles només inclou els alumnes de Palmanyola i el del poble han d'anar a Sóller. Però crec que el lloc que ens pertoca és amb els municipis de Tramuntana perquè, encara que hi hagi municipis més petit i més grossos, tenim unes característiques bastant comunes, som pobles de muntanya, amb molts de desnivells, amb una economia semblant i seria beneficis per al nostre municipi.

La Clau d'ONA

PER ENTENDRE EL PRESENT, PER OBRIR EL FUTUR

El Govern i el Consell dibuixen un nou mapa de carreteres de Mallorca

Ona

Cent dies després de firmar el pacte PP-UM, el Govern i el Consell de Mallorca feren conèixer el Pla de carreteres de Mallorca, tot un seguit d'autovies, desdoblaments i millores d'accessos que les dues institucions es comprometen a realitzar en vuit anys. L'autovia Inca-Manacor n'és l'estrella.

El Govern i el Consell de Mallorca han decidit fer realitat un nou mapa de carreteres de Mallorca. Tot enllaçant amb el conveni firmat amb el Govern central, amb anterioritat a la legislatura del Pacte de Progrés, tant PP com UM defensen la construcció d'una autovia entre Inca i Manacor que substitueixi l'autopista del Llevant, una promesa electoral del PP. Mentrestant, UM, que era partidari del desdoblament de l'actual carretera de Manacor, també veurà satisfeta la seva proposta. Autovia i desdoblament formen part del nou pla que fou presentat conjuntament per la consellera d'Obres Públiques, Mabel Cabrer i el seu homòleg del CIM, Antoni Pascual.

En total són cinquanta projectes de carreteres, dels quals 14 seran a càrrec del Govern i els 36 restant per compte del Consell Insular. El CIM aporta 237 milions d'euros i el Govern 287. Entre les obres a realitzar hi ha el segon cinturó de Palma, un tercer carril en cada direcció de l'autopista d'Inca, la reforma de la carretera de Valldemossa, que disposarà de quatre carrils, ben igual que la prolongació de l'autopista de s'Arenal fins a Lluçmajor. Igualment es continuarà l'autopista de Palmanova fins a Peguera. També, entre molts d'altres projectes de millora, hi ha les variants de Son Ferriol i Casablanca, Son Serena, s'Estanyol-sa Ràpita, Portocristo, sud d'Inca, Lluçmajor, Manacor i Sant Llorenç.

Però sens dubte, el projecte més polèmic és el de l'autovia Inca-Manacor, que mai no havia figurat a cap pla de carreteres. Actualment hi ha una carretera, la darrera reforma de la qual data de principis dels noranta i que facilita no només la comunicació entre les dues ciutats sinó, sobre tot, els municipis del Pla. Per això, perquè no figurava enlloc, la decisió d'incloure-la en el pacte PP-UM sorprengué, fins i tot, els batles d'un i altre partit, tot i que amb el pas del temps s'han anat posicionat a favor de les tesis emanades des del Consolat de Mar i el Palau Reial.

DEBAT EN EL PARLAMENT

Es tracta d'un projecte nou que la consellera d'Obres Públiques defensà al Parlament per rebutjar una proposició de llei del PSM que hi anava en contra. Segons Mabel Cabrer, es tracta de la iniciativa "més respectuosa amb el medi ambient, la que consumeix menys territori i que, endemés, aprofita una infraestructura moderna com és l'actual carre-

Cartell de protesta a la carretera que uneix Inca i Palma.

tera i uneix entre si les contrades del Raiguer i Llevant...". La consellera completa la seva informació amb una apel·lació a la necessitat de dotar Manacor d'una via ràpida i segura, que eviti "l'actual carretera de la mort". Segons Cabrer, quan l'autovia estigui feta i s'hagi ampliat l'autopista d'Inca serà possible anar de Palma a Manacor en 29 minuts.

La tesi del PP obtengué 31 vots, els seus i els d'UM, mentre que la proposició del PSM només en tengué 24. Segons Maria Antònia Vadell, del PSM, el nou projecte incompleix les promeses del PP, a més de significar un "greuge" per a la gent de Manacor que per anar cap a Palma haurà de passar per Inca. Per la seva part, l'exconseller d'Obres Públiques, Francesc Quetglas qualifica la proposta de "nefasta" ja que provocarà un greu desequilibri territorial a Mallorca. "Una vegada més -digué el portaveu socialista- ens trobam que una infraestructura condiona l'ordenació del territori i no al revés".

PLATAFORMA AUTOVIA NO

D'aquesta mateixa opinió és la plataforma "Autovia No", constituïda per nombroses associacions cíviques dels municipis afectats i que des de les primeres setmanes du a terme una campanya d'oposició, recollida de firmes i manifestacions de protesta. Argumenten que l'autovia és innecessària per als municipis del Pla i que per solucionar els problemes de l'actual carretera de Manacor n'hi hauria prou amb el desdoblament en lloc d'acudir a consumir més terri-

tori amb una obra que "afectarà greument el paisatge rural de Mallorca" a més de potenciar la conversió del Pla en una sèrie de pobles-dormitori que accentuaria la seva dependència de Palma.

Arguments semblants utilitza el GOB, que dóna suport a la Plataforma. Segons el GOB, el nou pla de carreteres de Mallorca és "la major agressió contra el territori" que mai no s'ha fet a l'illa, ja que implica l'ocupació de vint milions de metres quadrats de territori.

Informe Econòmic i Social de "SA NOSTRA" i la UIB (2002)

Balears registra creixements de població històrics

ONA

Palma creix a mesura de l'increment de població.

La immigració ha provocat un increment demogràfic mai no vist a les Illes, com ho prova que només l'any 2002 la població augmentà en un 4,%. N'hi ha prou de comprovar que el nombre d'habitants de les Balears ha crescut més de 170.000 persones en els darrers deu anys, mentre que a les dècades que fins ara s'havien tengut com de més immigració l'increment de població fou de 90.000 persones els anys seixanta i de 120.000 en els setanta. D'altra banda, només cal comparar el creixement del darrer any amb els increments estatals, un 1,8% i el de la Unió Europea, un 0,4%.

Entre les Illes, Mallorca és la que té un creixement major en xifres absolutes, però no en termes relatius ja que enfront d'una mitjana del 4,4%, Formentera augmentà un 8,5%, Eivissa un 5,9% i Menorca un 4,6%.

"Amb 38.341 persones empadronades, el creixement poblacional de les Balears de l'any 2002 va ser el més elevat dels darrers cinc anys en nombres absoluts. Aquest augment, que també va superar els registrats durant el boom dels anys seixanta i setanta, xifra el padró de les Illes en 916.968 persones". Així s'indicà a la presentació que es va fer de l'Informe Econòmic i Social que elabora el Centre de Recerca Econòmic, un gabinet d'estudi creat per "SA NOSTRA" i la Universitat. És un dels trets més destacats de l'Informe i que, endemés, coincideix amb el Primer Congrés Internacional sobre Immigració que ha organitzat la caixa d'estalvis.

Presentació de l'Informe a "SA NOSTRA"

El Govern anuncia l'inici de la reactivació econòmica

ONA

L'Informe de Conjuntura de la Conselleria d'Economia corresponent al primer semestre es mostra moderadament optimista. S'hi apunta un creixement anual entorn del 0,7%, la mateixa aposta que fa el Centre de Recerca Econòmica de "SA NOSTRA" i per sobre de les previsions fetes per la Cambra de Comerç i la CAEB, segons les quals -tot i registrar una reactivació- no se superarà el 0,5%.

La reactivació toca a les portes. Així ho va anunciar el conseller d'Economia, Lluís Ramis d'Ayreflor, en una de les seves primeres compareixences públiques per explicar el darrer Informe de Conjuntura elaborat per la conselleria i segons el qual l'economia de les Illes només hauria crescut un 0,5% el primer trimestre. Un creixement petit, però segons el conseller, esperançador perquè confirma -digué- el procés de desacceleració i estancament iniciat fa dos anys. Segons el conseller, la confiança empresarial després de les eleccions del 25-M pot haver influït en aquest ànim, encara que no, evidentment, en els resultats del primer semestre.

A favor de la recuperació hi juga un increment de turistes al llarg de l'estiu, tot i que s'espera una temporada estival curta. S'han fet moltes ofertes, però al capdavant els resultats no seran tan dolents com es deia a principi d'any. I, per altra banda, l'activitat a la construcció continua sent alta, tot i que en el mes d'agost es registrarà la pèrdua de més de mil llocs de feina que, segons els responsables del Servei d'Ocupació de les Illes Balears, cal atribuir a la construcció, un sector que en el futur immediat pot beneficiar-se de l'aixecament de les moratòries i de l'inici d'un paquet important d'obres públiques.

SITUACIÓ INTERNACIONAL INCERTA

Tot plegat farà que, segons el conseller, la reactivació no sigui del tot efectiva fins el segon semestre del 2004, és a dir, d'aquí un any, tot i que depèn no només dels incentius de l'executiu per escalfar l'economia, sinó de l'evolució de les economies europees i de la nord-americana. És, si fa no fa, el mateix balanç que presenta el CRE, el Centre de Recerca Econòmica de "SA NOSTRA" i la Universitat. El seu director, Antoni Riera, observa un "lleuger millor comportament" durant el 2003, tot i que continuen sent preocupants les notícies que arriben dels principals mercats emissors de turisme cap a les Illes: Alemanya, que no acaba de sortir de la crisi i Gran Bretanya que ha de fer front, amb tota probabilitat, a una major devaluació de la lliura esterlina dins del procés de convergència amb l'euro.

Ramis d'Ayreflor, conseller d'Economia i Maria Marqués, directora general d'Economia.

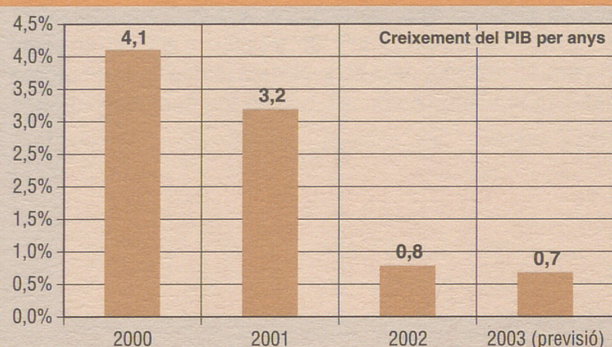
CONFIANÇA EMPRESARIAL

També la Cambra de Comerç de Mallorca, Eivissa i Formentera i la CAEB coincideixen amb les tesis del Govern i de "SA NOSTRA". "La recessió es podria haver acabat", deia el president de la Cambra, Miquel Lladó, i fonamenta la seva afirmació en un creixement positiu del PIB el primer trimestre, només un 0,1%, però que és significatiu, perquè, segons l'Informe de Conjuntura de l'entitat, l'any passat es registrarà un PIB negatiu de menys 0,4%.

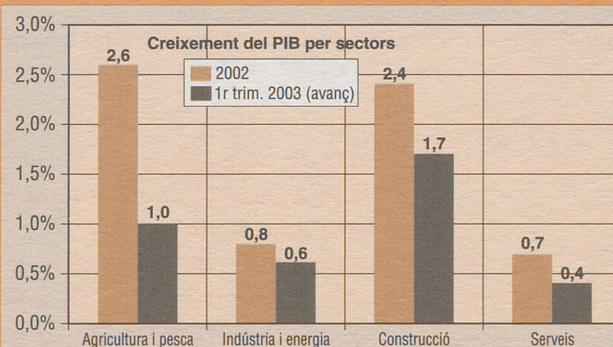
Una lectura similar ha fet la CAEB, que el 2002 coincidí amb la Cambra quan afirmà que l'economia illenca era en recessió, amb un menys 0,6% de PIB. En el primer semestre d'enguany, segons la patronal, encara és negatiu, un menys 0,1%, però l'evolució permet esperar un PIB positiu a final d'any, tot i que no superior al 0,5%. El president de la CAEB feia una lectura política de les dades en afirmar que "la victòria del PP ajuda a reactivar l'economia, perquè els empresaris comencen a alenar un altre aire, comencen a veure més coses positives que negatives".

Previsions econòmiques del Govern per al 2003

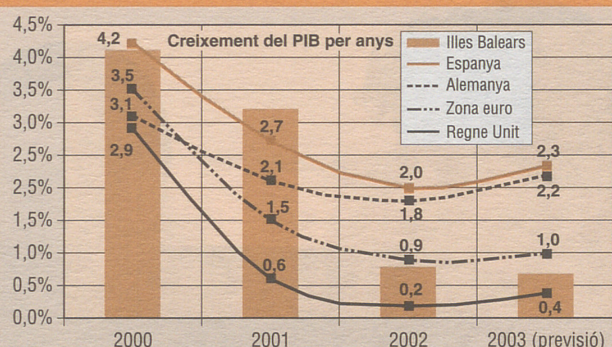
L'economia de les Illes Balears creixerà un 0,7% el 2003

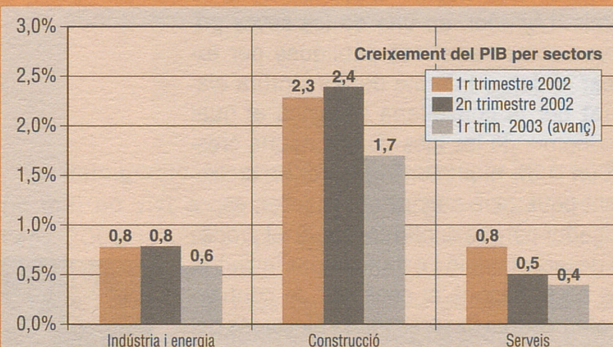
La desacceleració afecta tots els sectors de l'economia balear

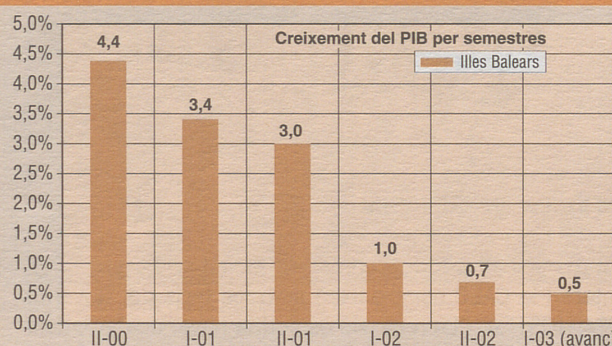
La desacceleració ha estat més acusada que a la resta d'economies del nostre entorn

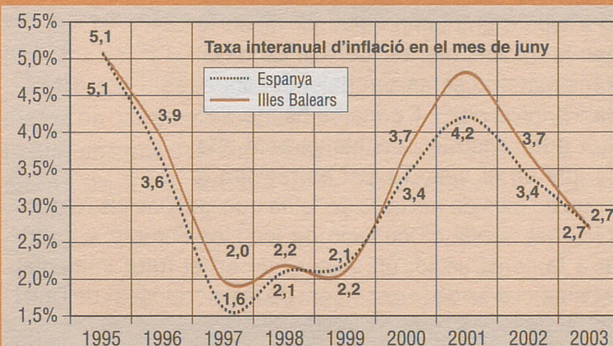
Anàlisi comparativa semestral per sectors econòmics

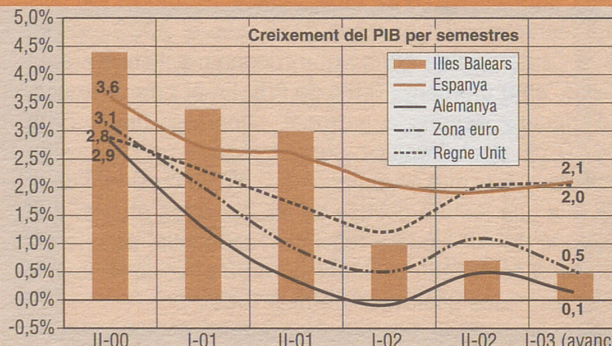
El creixement del PIB balear el primer semestre ha estat del 0,5%

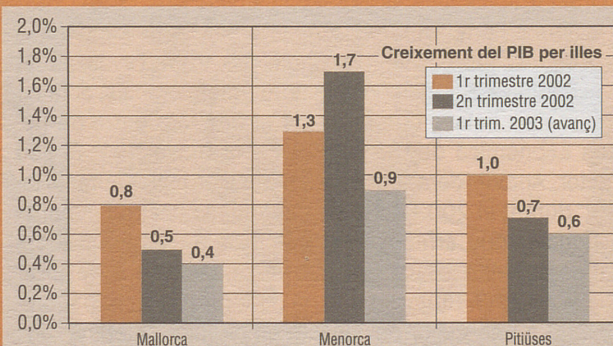
Preus: comparativa de l'evolució de l'IPC

Comparativa de creixement per semestres a les principals economies

Totes les Illes mostren un creixement més feble que el semestre anterior

El Pla energètic de les Balears, a punt d'integrar-se a l'estatal

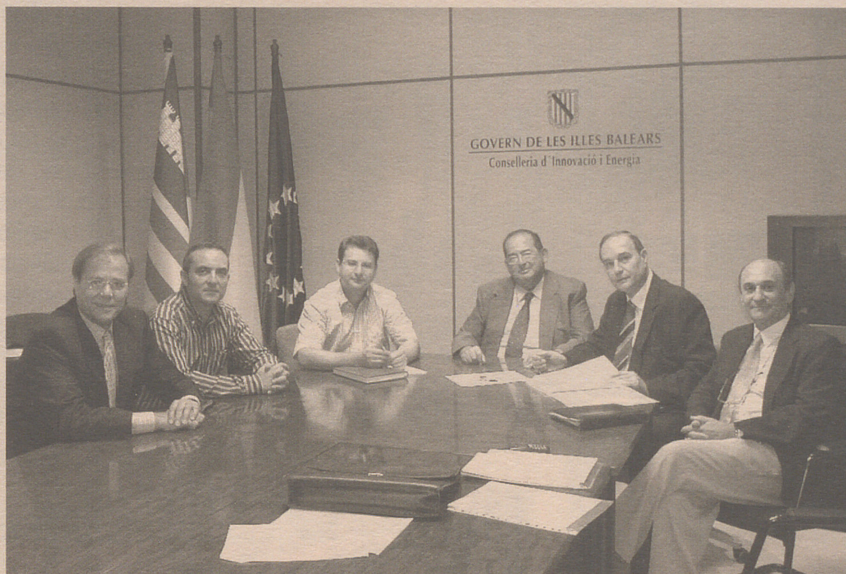
ONA

El secretari d'Estat d'Energia ha anunciat la incorporació de les Illes Balears al Pla energètic estatal del qual havia quedat exclòs per no introduir la connexió per cable. Ara, tal com acordaren Matas i Aznar a principi d'estiu, amb la incorporació tant del cable com del gasoducte.

El secretari d'Estat d'Energia, José Folgado, informà al Congrés de Diputats que el Pla energètic de les Illes Balears s'incorporarà "al llarg de les pròximes setmanes" al document de planificació energètica 2002-2011, aprovat pel Govern central. Segons Folgado, el pla d'infraestructures energètiques de les Balears havia quedat exclòs del document del Ministeri d'Economia, perquè "faltava definir les connexions elèctriques i gasístiques amb la Península". El Pla energètic aprovat pel Govern de les Illes -presidit per Antich- apostava pel gas i el gasoducte com a solució per al proveïment de combustible a les Illes, però aquesta decisió topà frontalment amb el Col·legi d'Enginyers Industrials i, finalment, amb el Partit Popular, que creia més oportú el cable elèctric amb la Península.

Després de les eleccions autonòmiques i després d'una pana general a tot el sistema elèctric de Mallorca i Menorca -a finals de juliol- el nou Govern plantejà una alternativa conjunta cable-gasoducte que el Govern central, en una entrevista celebrada entre Jaume Matas i el president Aznar, es comprometé a finançar. Com a conseqüència d'aquella entrevista, el Ministeri d'Economia ha treballat en el projecte definitiu que serà presentat pròximament.

Aquesta decisió va ser criticada des de l'oposició, perquè consideren que si finalment el PP pensava adoptar les dues solucions, la seva inicial oposició al gasoducte havia significat una pèrdua de temps. A una interpellació parlamentària el socialista Valentí Valenciano va fer esment als problemes de subministrament elèctric que s'havien registrat aquest estiu i a l'increment del consum per demanar l'inici

Gabinet de crisi energètica, davant l'apagada de juliol.

urgent de les obres. El conseller de Comerç i Indústria, responsable de les qüestions energètiques, assegurà que no s'havia perdut el temps, sinó que era precís garantir sense cap mena de dubte la qualitat del servei, cosa que s'aconsegueix amb la proposta del PP, mentre que la del Pacte restava a mitges.

Segons les previsions del Govern, els projectes poden ser aprovats en els pròxims mesos i les obres executades en el termini de dues legislatures.

Augmenta l'ús de les energies renovables i la cogeneració

ONA

L'aprofitament de les energies renovables i la cogeneració connectada a la xarxa de distribució elèctrica de les Balears ha incrementat la seva potència de producció en un 9% en els darrers dotze mesos, un percentatge que creixerà notablement quan entri en funcionament el primer parc eòlic de les Illes que s'instal·la a Menorca.

Així es desprèn de la Memòria de GESA sobre la producció d'energia elèctrica en règim especial, segons s'estableix en els compromisos assumits per Espanya i la Unió Europea de reducció de gasos contaminants i d'efecte hivernacle, així com per reduir el consum de combustibles fòssils.

En el darrer any s'han connectat a la xarxa de distribució de GESA cinc instal·lacions fotovoltaïques i una cogeneració amb potències agregades de 16 KW i 2.929 KW respectivament. La producció total és, en aquests moments de 33.306 KW, el que suposa un 3,35% de l'energia elèctrica que consumeixen les Illes.

Altres projectes estan en marxa. Concretament nou instal·lacions fotovoltaïques i set eòliques, amb una potència total de 84 KW. Per altra banda, el parc eòlic menorquí d'es Milà, agregarà ell tot sol una potència de 3.250 KW.

Fort increment del consum elèctric a causa de la calor

ONA

El passat mes d'agost les Balears bateren tots els rècords de consum elèctric, amb una demanda que sobrepassa el 24% amb relació a l'any passat. La forta calor va ser la causa.

La forta calor disparà el consum elèctric.

La demanda elèctrica augmentà durant l'agost un 24,8% a Mallorca respecte del mateix mes de l'any passat, i se situà en els 457,4 gigawatts per hora (GWh) amb uns "increments mai no registrats", segons informava l'empresa subministradora, GESA.

L'elèctrica assenyalà que a Menorca l'increment fou del 21% i a

Eivissa i Formentera d'un 26,5%.

L'empresa destaca que la causa va ser la forta calor de l'agost i, en general, de tot l'estiu que va fer disparar el consum. En qualsevol cas, l'increment és proporcionalment molt més alt que l'augment d'abonats, que també va ser important com a conseqüència de l'increment demogràfic i del nombre de residències. Durant els primers vuit mesos d'enguany, GESA ha vist augmentar els seus clients de Mallorca en 7.170 nous abonats.

Pel que fa a l'increment global de consum, a finals d'agost s'havia establert en els 2-812 GWh, amb un augment de l'11,5% amb relació al 2002. En el conjunt de les Balears fou d'un 12,1%, a Menorca del 16,2% i a les Pitiüses del 16,2%. La potència màxima demandada durant el mes d'agost per al sistema elèctric Mallorca-Menorca va ser de 914 megawatts (MW) mentre que el màxim del 2002 foren 769, un 18,9% per cent més enguany.

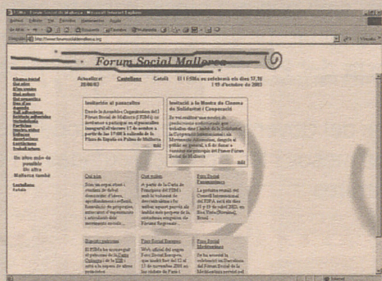
Aquestes dades confirmen la tendència a l'alça, per sobre de les previsions del Pla energètic, a pesar de l'alentiment econòmic dels dos darrers anys. Així, des del 1995 al 2002 la demanda elèctrica a les Balears ha crescut un 58,8%, i ha passat dels 2.959 GWh als 4.698. L'any passat va ser el de menor creixement, només un 1,7%, perquè la meteorologia tengué un comportament molt moderat, amb un estiu poc calorós i de moltes pluges, tot el contrari que enguany, quan s'han superat totes les marques, tant de temperatura com de consum elèctric.

Adreces a la xarxa

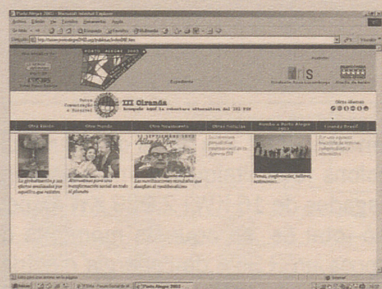
TOT SOBRE LA GLOBALITZACIÓ

De sobres és conegut que els moviments antiglobalització utilitzen Internet -l'eina més global de totes- per expandir les seves idees i organitzar els seus fòrums. A través de la xarxa hom pot entrar en contacte amb aquests moviments solidaris que plantegen la necessitat d'un món diferent i que ja s'han convertit en els acompanyants obligats de totes les reunions internacionals d'alt nivell, com la cimera de l'OMC, l'Organització Mundial del Comerç, a Cancún.

Hi ha moltes d'organitzacions antiglobalització. A Mallorca, inicialment el dia 17 d'octubre, s'ha convocat el Fòrum Social de l'illa, un encontre que servirà per

www.forumsocialdemallorca.org

www.portoalegre2003.org

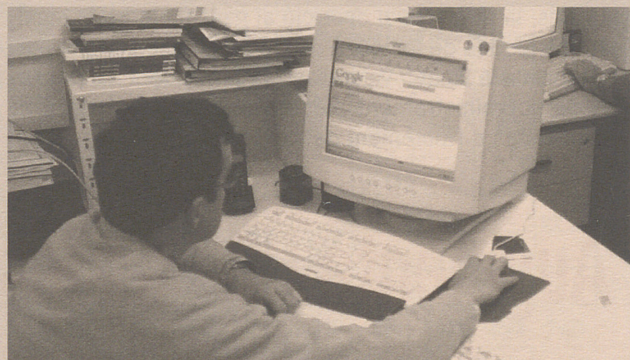
sobre aquests fòrums, el mediterrani, l'europeu o el mundial, podeu accedir a la seva pàgina web, de la mateixa manera que, si voleu ampliar la informació, és aconsellable la pàgina que enllaça directament amb Porto Alegre, el bressol d'aquesta revolució ideològica que planteja canvis radicals en la manera d'entendre el món i les relacions entre els humans.

aclarir les idees i per fer conèixer la capacitat de mobilització dels anomenats alternatius. Serà a la Universitat.

Per conèixer el programa, conferències i tot el que calgui saber

Les Balears, la comunitat amb mes ADSL per càpita

Ona

Les Illes Balears són capdavanteres en la utilització de les connexions digitals a Internet de banda ampla, segons les darreres dades fetes a conèixer per l'associació d'usuaris d'Internet. En només set mesos, de gener a finals de juny s'ha passat de 33.122 línies a 45.218. En nombres absoluts, aquesta xifra només és superada per Madrid, Barcelona, València, Màlaga i Alacant.

Entre Madrid i Barcelona reuneixen el 40% del total de línies ADSL de tota Espanya. La resta es concentra al llarg de la costa mediterrània i les illes, mentre que les regions centrals -les dues castelles- queden molt endarrerides.

A les Balears l'extensió es deu a una economia de serveis i a l'existència d'una gran oferta residencial. I la progressió continua: 2.000 noves línies cada mes, la meitat que Madrid però amb una població cinc vegades menor.

HACEMOS FORMACION DESDE

ESPECIALIDADES FORMATIVAS

1986

Cursos de Formación Ocupacional para desempleados y Cursos de Formación Continua para trabajadores en activo

Hostelerías y turismo

- Cocina, Pastelería y Repostería
- Camarero/a bar, cafetría y comedor
- Regiduría de Pisos
- Recepcionista de hotel
- Mantenimiento Hotelero
- Auxiliar de Agencias de Viaje
- Técnicas de Atención al Cliente
- Higiene Alimentaria y APPCC
- Manipulación de Alimentos
- Decoración Floral de Hoteles

Comercio

- Técnicas de Ventas
- Escaparatismo
- Organización Punto de Venta
- Comercio Electrónico
- Tiendas Virtuales

Sanidad y Servicios a la Comunidad

- Aux. Ayuda a Domicilio
- Aux. de Enfermería Geriátrica
- Socorrismo
- Prevención de Riesgos Laborales

Docencia

- Formación de Formadores
- Evaluación de Formadores
- Formador Ocupacional
- Metodología Didáctica

Administración y Gestión de Empresas

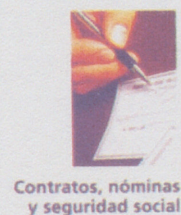
- Gestión de Empresas. Pymes
- Administrativo Contable
- Administrativo de Personal
- Secretariado de Dirección
- Gestión Medioambiental

Aplicaciones Informática y Diseño

- Ofimática
- Internet y Correo Electrónico
- Microsoft Office
- Páginas Web
- Autocad
- Diseño Gráfico General

Idiomas

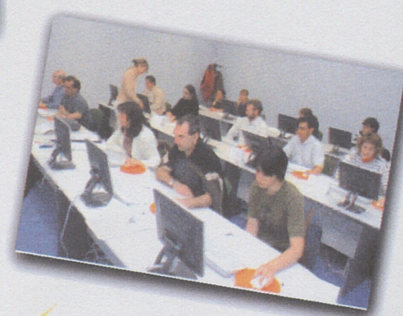
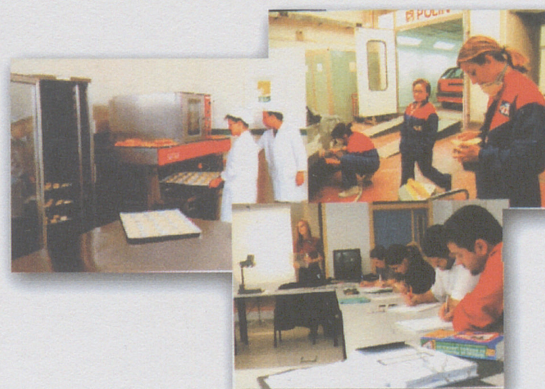
- Inglés
- Francés
- Italiano
- Alemán
- Catalán

Contratos, nóminas y seguridad social

Prevención de riesgos laborales

IFES

INFORMACIÓ: Avda. Gaspar Bennazar, Arquitecto, 71
Palma. Tel. 971 763 580 - Fax 971 750 009
www.ifes.es

Cofinanciat per

Unió Europea
Fons Social Europeu

FONOSANOSTRA 971 757 242

Des de qualsevol telèfon del món podreu realitzar una gran quantitat d'operacions amb tota agilitat i seguretat. De dilluns a dissabte, de 8:00 a 22:00 hores. Servei gratuït que podeu sol·licitar telefonant-hi.

www.sanostra.es

Tota la informació dels nostres productes i serveis a la nostra pàgina web on també, si ho desitjau, podeu comprar entrades per al cinema, consultar en temps real l'evolució dels mercats financers, etc.

CAIXERS AUTOMÀTICS

Més de 300 caixers a les Balears, perfectament senyalitzats. A qualsevol hora del dia i de la nit, els 365 dies de l'any.

SANOSTRA.NET

El servei de Banca Electrònica de "SA NOSTRA" us permet consultar còmodament els vostres contractes i fer les operacions més freqüents, a través d'internet. Donau-vos d'alta des de la nostra pàgina web.

MÉS DE 200 OFICINES

A tot arreu de les Balears, on més de 1.300 professionals de tota confiança us atendran i assessoraran personalment. Perquè tengueu "SA NOSTRA" sempre a mà.

"SA NOSTRA" sempre a mà

www.sanostra.es

"SA
NOS
TRA"
CAIXA DE BALEARS